ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ
ՍՈՒՐԲ ԵԿԵՂԵՑԻ

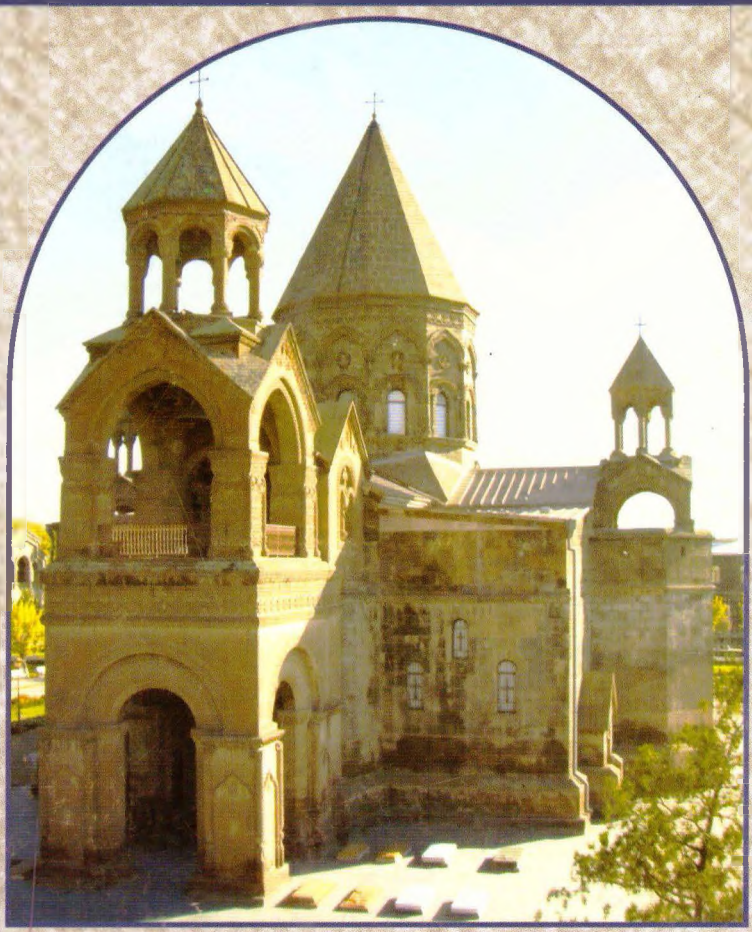

ԽՈՐԱՆ ԼՈՒՍՈՅ
ԵՐԳԵՑՈՂՈՒԹԻՒՆ
ՍՐԲՈՅ ՊԱՏԱՐԱԳԻ

Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցի

ՄԱԿԱՐ ԵԿՄԱԼԵԱՆ

ԵՐԳԵՑՈՂՈՒԹԻՒՆՔ ՍՐԲՈՑ ՊԱՏԱՐԱԳԻ

(վառն առաջին հայնի)

Ս. ԷՋՄԻԱԾԻՆ - 2006

ՀՐԱՄԱՆԱՒ

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԳԱՐԵԳՆԻ ԵՐԿՐՈՐԴԻ

ՎԵՀԱՓԱՌ ԵՒ ՍՐԲԱԶՆԱԳՈՅՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ ԳԻՏԵԼԻՔ

Քանի որ գրքում տեղ գտած երգերն ու շարականները գրաբար լեզվով են և ավանդական ուղղագրությամբ, դրանք ճիշտ ընթերցելու համար անհրաժեշտ է գիտենալ հետևյալ մի քանի կանոնները:

1. **Ի** (փոքրատառը՝ **ւ**) տառը պետք է կարդալ **վ**. օրինակ՝ *հաւատալ — հավատալ, աւետիս — ավետիս, առաւօտ — առավոտ, հետեւել — հետևել:*

2. Բառասկզբում գրվող **յ** տառը պետք է կարդալ հ. օրինակ՝ *Յիսուս — Հիսուս, յաղագս — հաղագս:*

3. Բառավերջի **յ** տառը չի կարդացվում, բացառությամբ մի քանի միավանկ բառերի (Նոյ, խոյ, ճայ, վայ, նայ). օրինակ՝ *վկայ — վկա, խնդայ — խնդա, Աստուծոյ — Աստուծո, լուսոյ — լուսո, կայ — կա:*

4. Փակ վանկում **ոյ** երկհնչյունը պետք է կարդալ ույ. օրինակ՝ *լոյս — լույս, գոյն — գույն, կոյս — կույս, համբոյր — համբույր:*

5. Փակ վանկում **իւ** երկհնչյունը պետք է կարդալ **յու**. օրինակ՝ *արքայութիւն — արքայություն, սիւն — սյուն, բանիւք — բանյուք:* Բաց վանկում պետք է կարդալ **իվ**. օրինակ՝ *բանիւ — բանիվ, հովիւ — հովիվ:*

6. **Եա** երկհնչյունը պետք է կարդալ **յա**. օրինակ՝ *յարեաւ — հարյավ, ատեամն — ատյամն:*

7. Բաղաձայնի և ձայնավորի միջև հանդիպող **ու** տառը պետք է կարդալ **վ**. օրինակ՝ *Աստուած - Աստված, զուարթ - զվարթ, տուաւ — տվավ:*

Քահ. Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս. ամեն:
Հայր մեր ...
Զսաղմոսերգութիւնս ...

Moderato non tropo

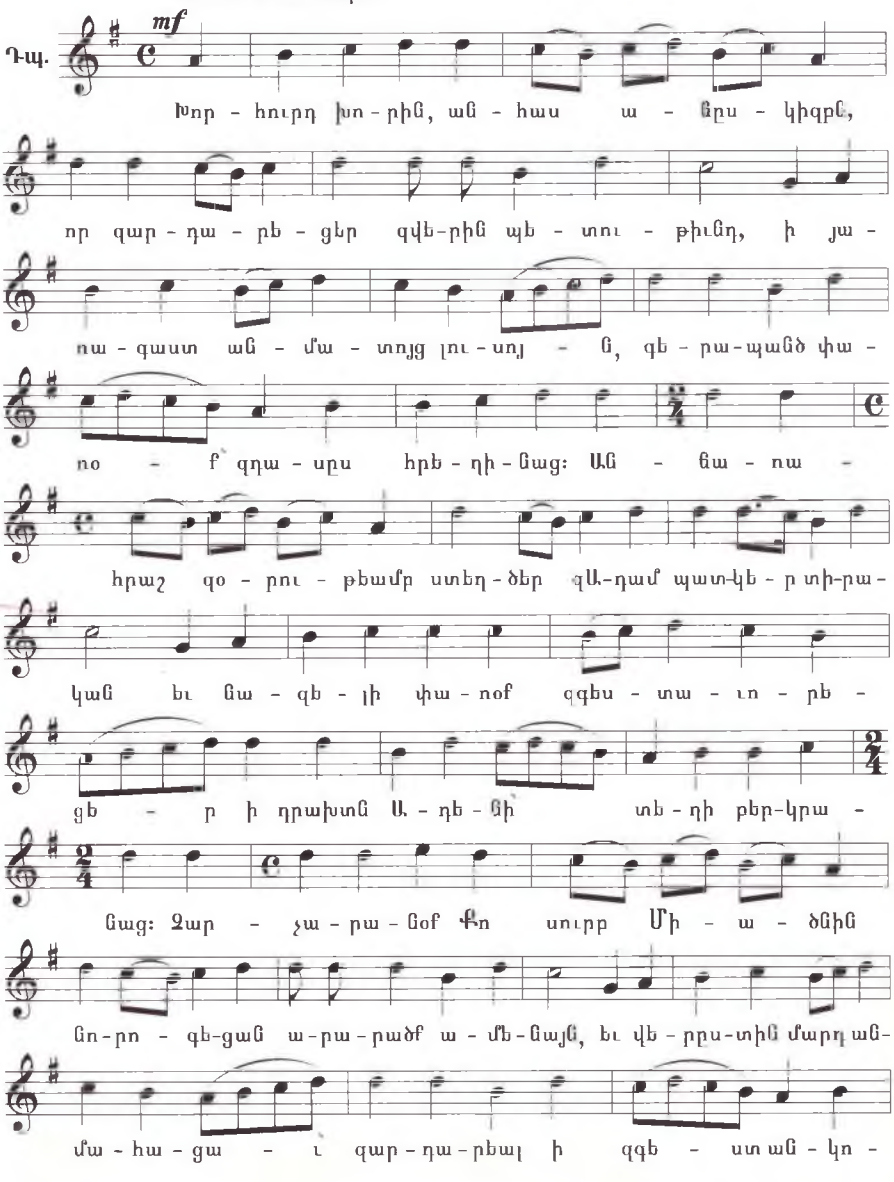

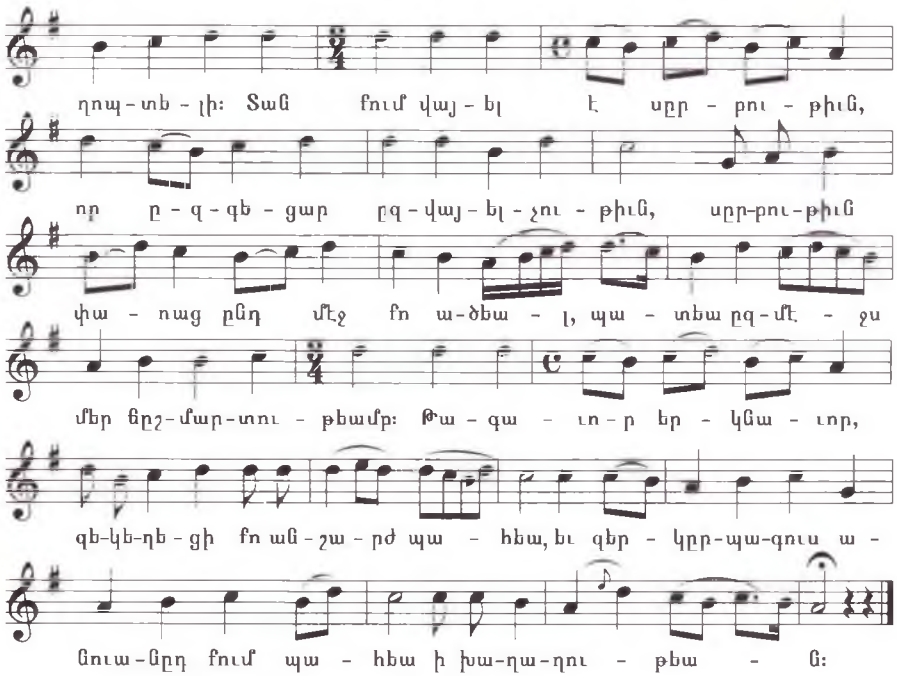

Քահ. Եւ վասն սրբուհւոյ Աստուածածնի...
Սրկ. Սուրբ զԱստուածածինն...
Քահ. Ընկալ, Տէր, զաղաչանս մեր...
Դպ. Աղաղակեցէք առ Տէր ամենայն երկիր...
Սրկ. Սուրբ եկեղեցեաւս աղաչեսցուք...
Քահ. Ի մէջ տաճարիս...
Սրկ. Դա՛ր արա ինձ, Աստուած...
Քահ. Յազգէ որ ոչ է սուրբ...
Սրկ. Դու, Աստուա՛ծ, հզօրիչ իմ ես...
Քահ. Առաքե՛ա, Տէր, զլոյս քո...
Սրկ. Մտից առաջի սեղանոյ...
Քահ. Խոսփովան եղէց քեզ...
Սրկ. Արդ, ընդէ՞ր տրտում ես...
Քահ. Փառք Հօր...
Սրկ. Այժմ եւ միշտ... Եւ ես խաղաղութեան...
Քահ. Ի յարկի քում սրբութեան...

Դպ. Մեղեդի *(յաւուր պատշաճի)*

ԲԱՐԵԽՕՍՈՒԹԵԱՄԲ

(Շարական խնկարկութեան)

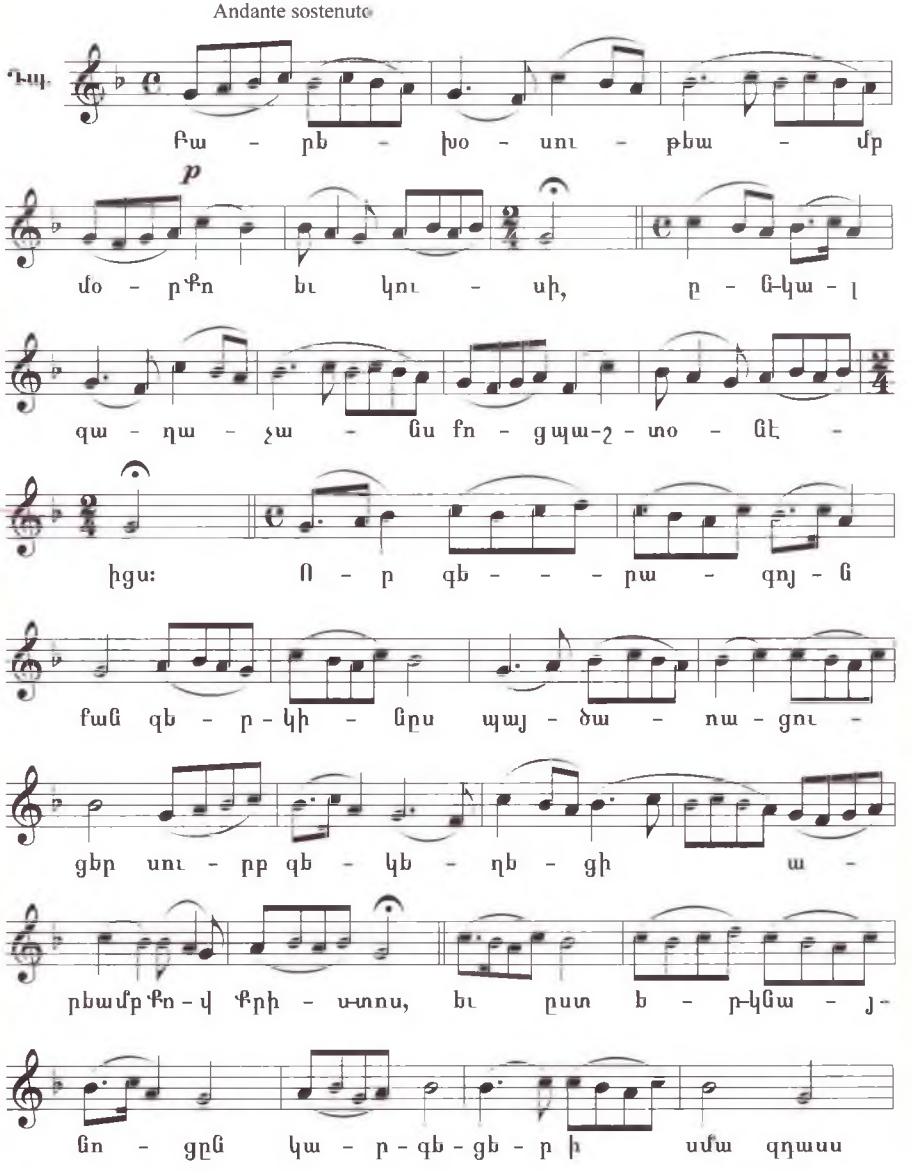

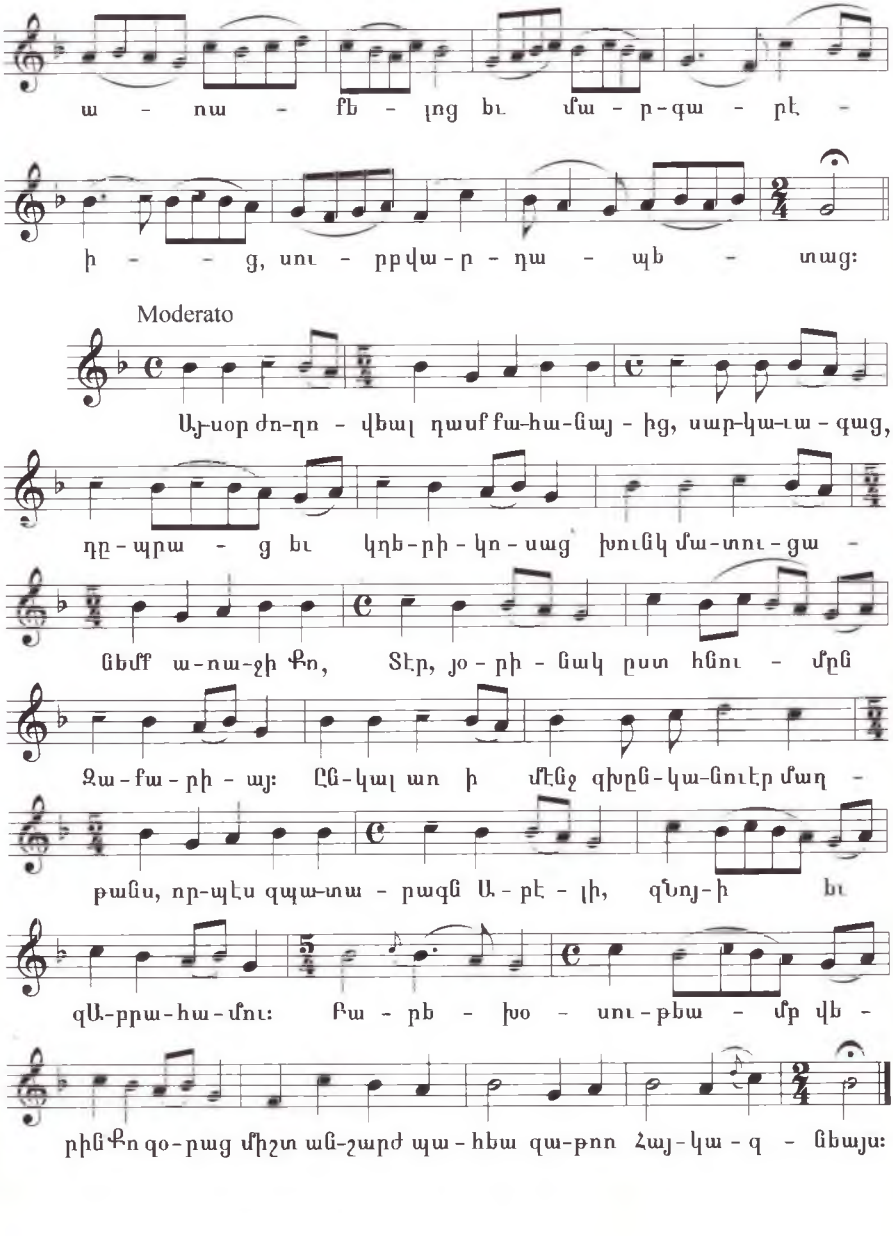
ա - ոա - ֆե - լոց եւ մա - ր-գա - րէ -
ի - - ց, սու - րբվա-ր - դա - պե - տաց:
Moderato
Այ-սօր ժո-ղո - վեալ դասֆա-հա-ցայ - ից, սար-կա-ւա - գաց,
դը - պրա - ց եւ կղե-րի - կո - սաց խունկ մա-տու - ցա -
ցեմֆ ա-ոա-չի Քո, Տէր, յո - րի - ցակ ըստ հնու - մըն
Ջա - ֆա - րի - այ: Ըն-կալ ատ ի մէնչ զխըն-կա-նուէր մաղ -
թանս, որ-պէս զպա-տա - րագն Ա - բէ - լի, զնոյ-ի եւ
զԱ-բրա-հա-մու: Բա - րե - խո - սու-թեա - մբ վե -
րին Քո զո-րաց միշտ ան-շարժ պա-հեա զա-թոռ Հայ-կա - զ - ցեայս:

Սրկ. Օրհնեա՛ Տէր:
Քահ. Օրհնեալ թագաւորութ...
Ժամամուտք *(Յաւուր պատշաճի)*
Սրկ. Եւ ես խաղա...

Քահ. Օրհնութիւն եւ փառք...

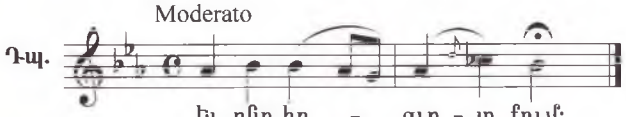

Սրկ. Աստուծոյ երկրպագեսցուք:

Քահ. Տէր Աստուած մեր...
Ճաշու շարական
(Յաւուր պատշաճի)
Քահ. Ջի քո է...
Սրկ. Պոօսխումէ:

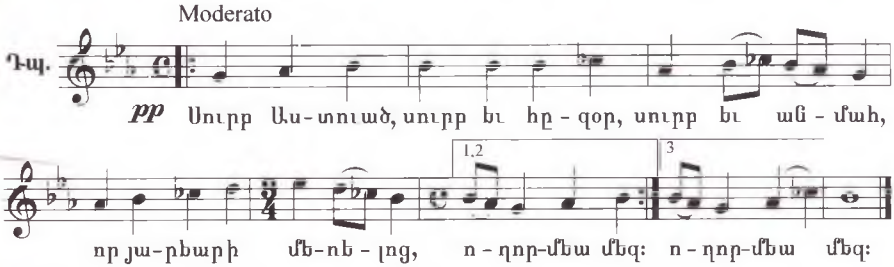

Սրկ. Եւ ես խաղ: - Վասն խաղաղ: - Վասն ամեն: - Վասն հայրապ: - Վասն վարդապ: - Վասն բարեպաշտ: - Վասն հոգւոցն հանգուցելոց:

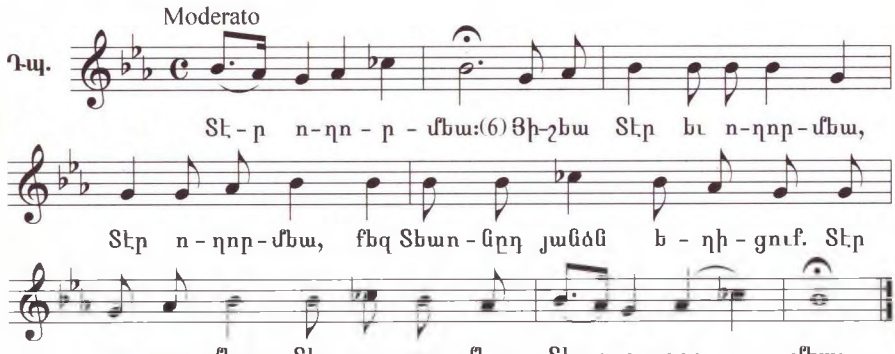

Քահ. Ձի ողորմած եւ մարդաս... **Ճաշու գիրք.** *(Յաւուր պատշաճի)*
եւ յաւարտելն ալէլուիա, ասելով սաղմոս ըստ պատշաճի աւուրն:

Սրկ. Ալէլուիա օրթի:
Քահ. Խաղաղութիւն...

Սրկ. Երկիւղածութեամբ լուարուք:

Սրկ. Սրբոյ Աւետարանիս ...

Սրկ. Պոօսխումէ:

Սրկ. Ճաշու Աւետարան
(Յաւուր պատ...)

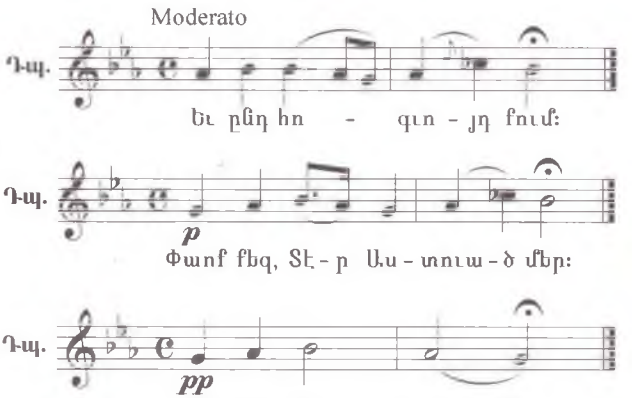

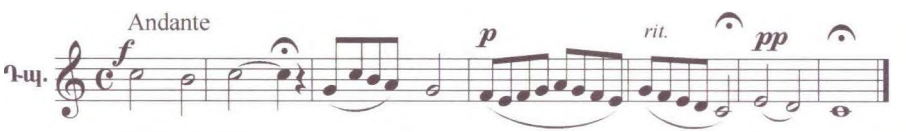

Հաւատով զգայուն

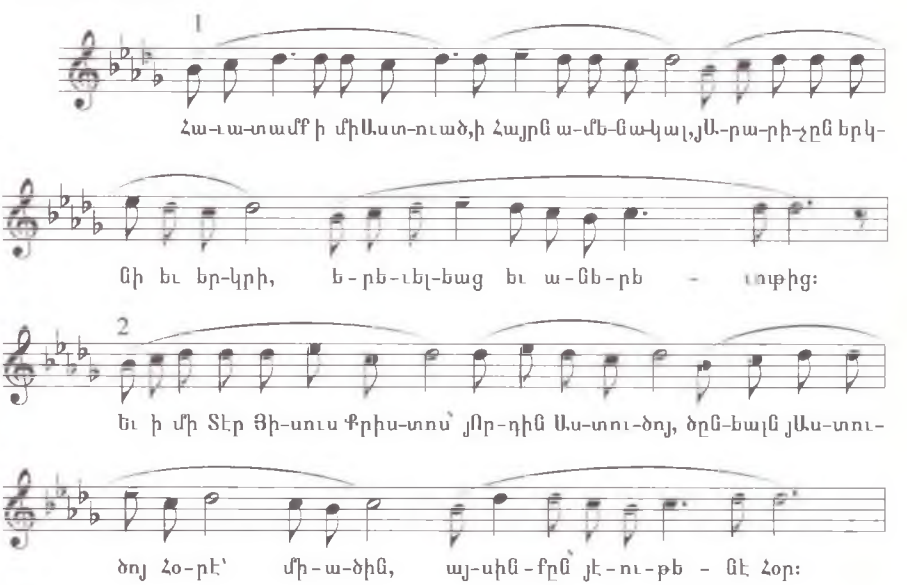

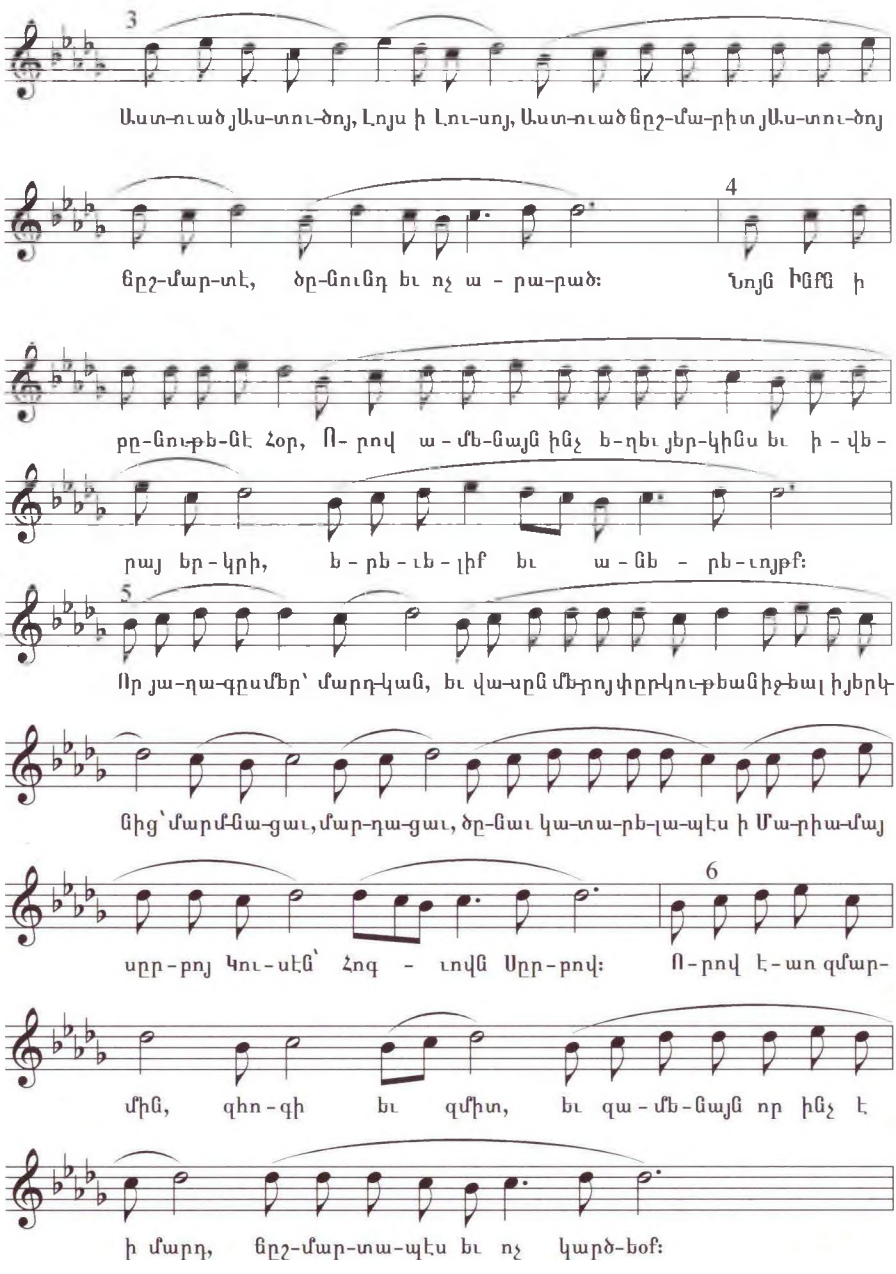
3
Աստուած յԱստուծոյ, Լոյս ի Լուսոյ, Աստուած ճշմարիտ յԱստուծոյ
4
ճշմարտէ, ծնունդ եւ ոչ ա - րարած: Նոյն Իմն ի
բնութեամբ Հօր, Որով ամենայն ինչ եղեւ յերկինս եւ ի վե-
րայ երկրի, երեւելիսն եւ աներեւոյթս:
5
Որ յադամգրսմեր՝ մարդկան, եւ վասն մերոյ փրկութեանիջեալ իյերկ-
նից՝ մարմնացաւ, մարդացաւ, ծնաւ կատարելապէս ի Մարիամայ
6
սրբոյ Կուսէն՝ Հոգւովն Սրբով: Որով էառ զմար-
մին, զհոգի եւ զմիտս, եւ զամենայն որ ինչ է
ի մարդ, ճշմարտապէս եւ ոչ կարծեօք:

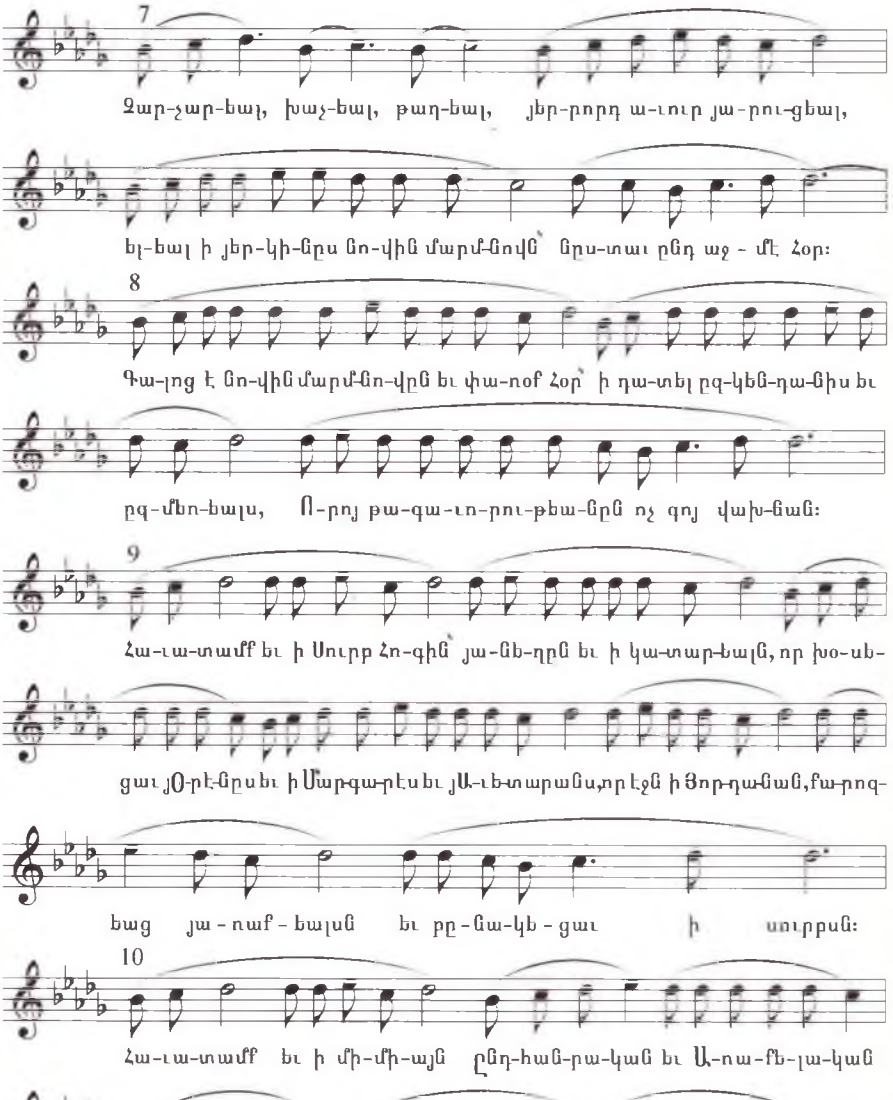
7
Զար-չար-եալ, խաչ-եալ, թաղ-եալ, յեր-րորդ ա-ւուր յա-րու-ցեալ,
եւ-եալ ի յեր-կի-նըս նո-վին մարմ-նովն՝ նըս-տաւ ընդ աջ - մէ Հօր:
8
Գա-լոց է նո-վին մարմ-նո-վըն եւ փա-ռօք Հօր՝ ի դա-տել ըզ-կեն-դա-նիս եւ
ըզ-մեռ-եալս, Ո-րոյ թա-գա-ւո-րու-թեա-նըն ոչ գոյ վախ-ճան:
9
Հա-ւա-տամք եւ ի Սուրբ Հո-գին՝ յա-նե-ղըն եւ ի կա-տար-եալն, որ խօ-սե-
ցաւ յՕ-րէ-նըսեւ ի Մարգ-րէսեւ յԱ-ւե-տարանս, որ էջն ի Յոր-դանան, քա-րոզ-
եաց յա - ռաք - եալսն եւ բը - նա-կե - ցաւ ի սուրբսն:
10
Հա-ւա-տամք եւ ի մի-մի-այն ընդ-հան-րա-կան եւ Ա-ռա-քե-լա-կան
Սուրբ Ե-կե-ղե-ցի, ի մի մը-կըր-տու-թիւն, յա-պաշ-խա-րու-թիւն, ի

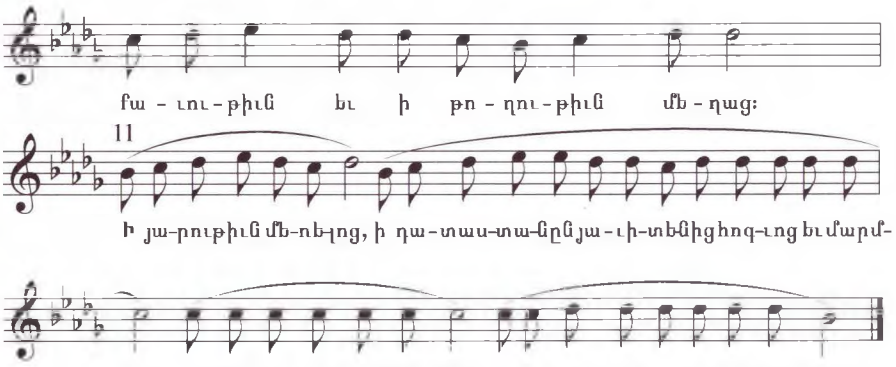

Սրկ. Իսկ որք ասեն...
Քահ. Իսկ մեք փառաւորեսցուք...

Սրկ. Եւ ես խաղա...

Սրկ. Եւ ես հաւատով...

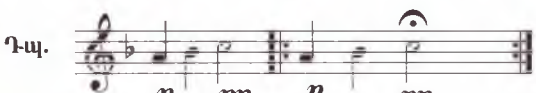

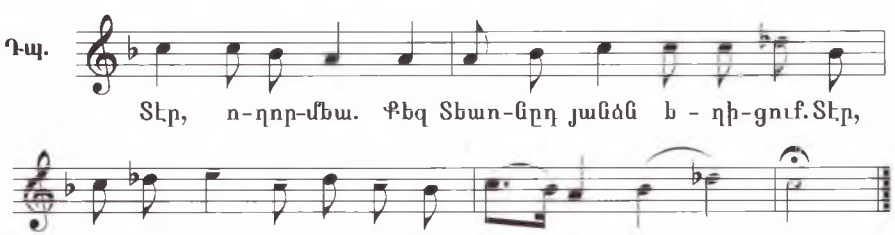

Քահ. Որպէս զի արժանաւորք...

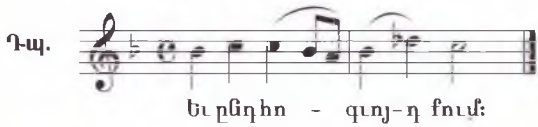

Սրկ. Աստուծոյ երկրպագեսցուք:

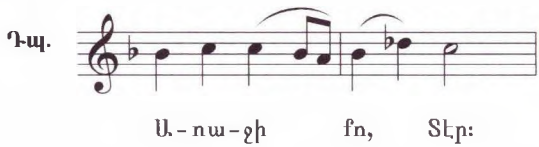

Քահ. խաղաղութեամբ քով...
Սրկ. Օրհնեա. տէր;
Քահ. Տէր Աստուած օրհնեսցէ...

Սրկ. Մի՛ ոք յերախայից...

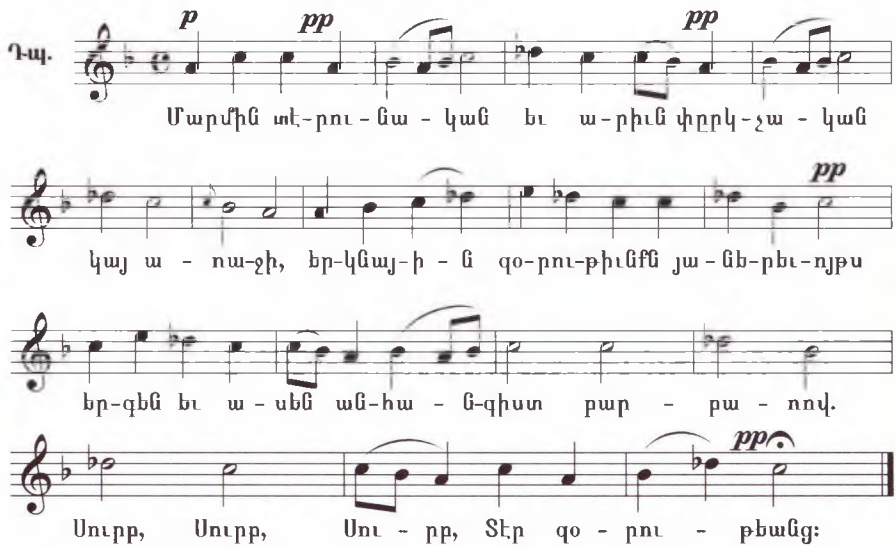

Սրկ. Սաղմոս ասացէք Տեառն...

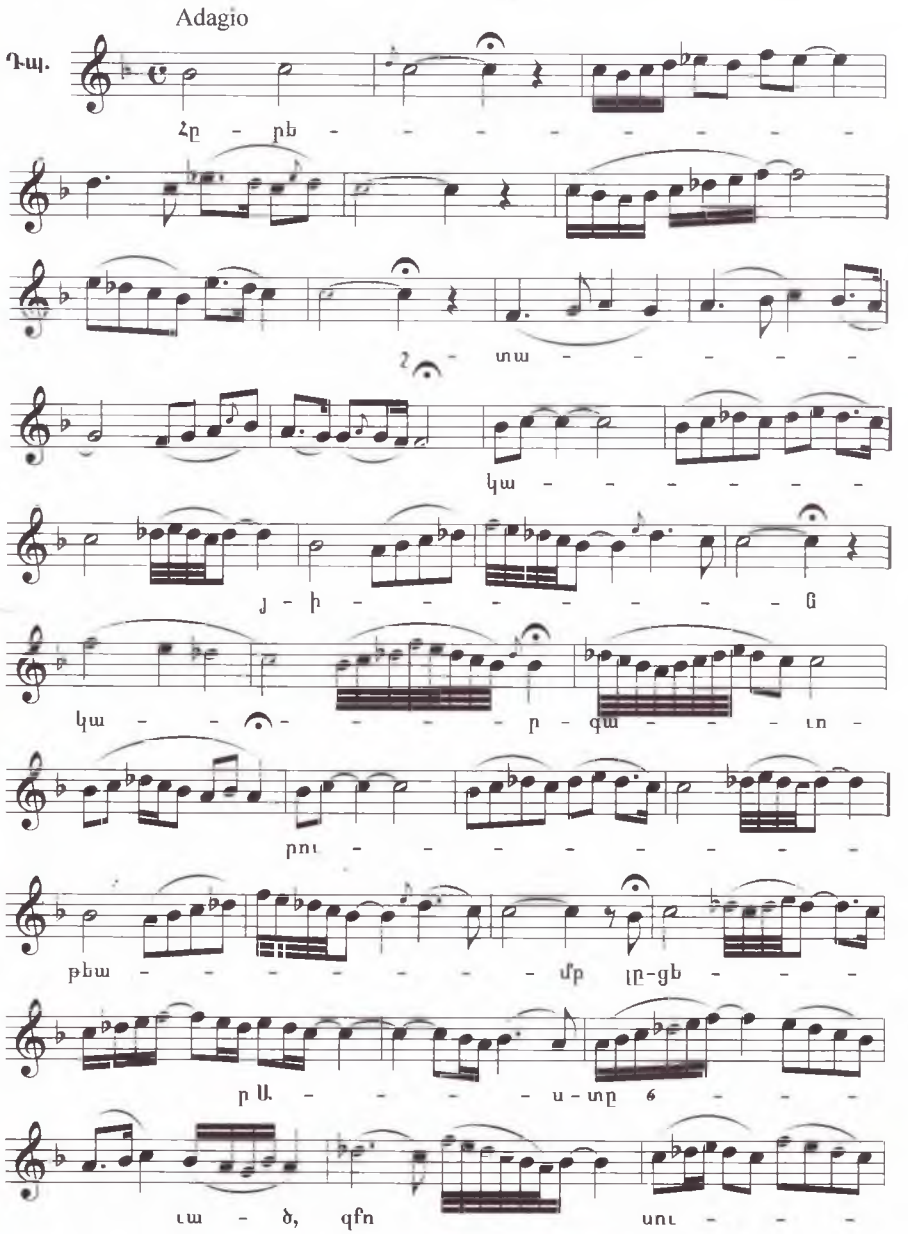
Adagio
Դպ.
Հր – րե
տա
կա
յ – ի – ց
կա – – – – ր – գա – – – ւո –
րու
թեա – – – – – – – մր լը-ցե – – –
ր Ա. – – – – ս – տը
ւա – ծ, զո
սու

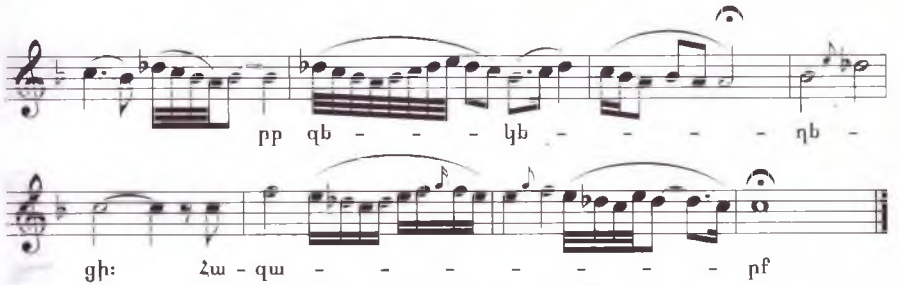

Moderato

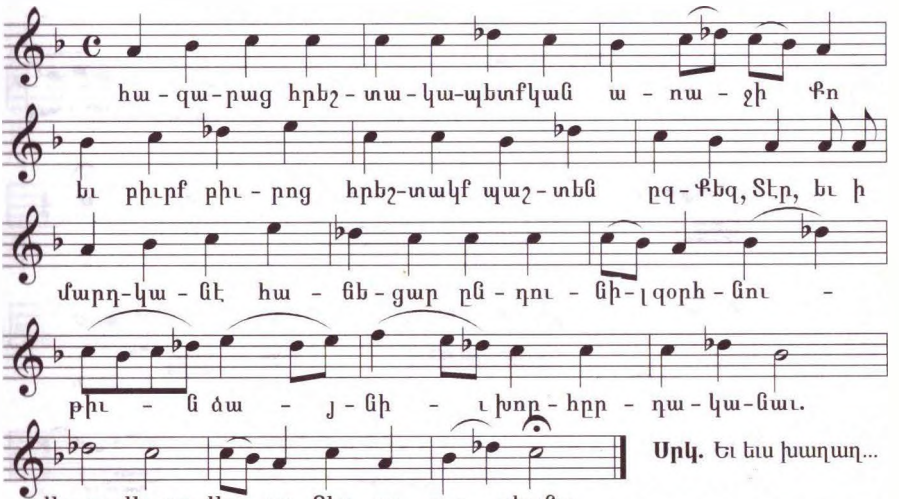

Սրկ. Եւ եւս խաղաղ...

Դպ.

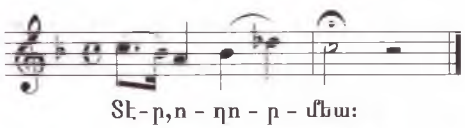

Սրկ. Եւ եւս հաւատով...

Դպ.

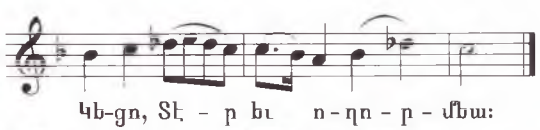

Քահ. Շնորհօք եւ մարդաս...

Դպ.

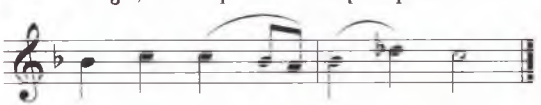

Սրկ. Աստուածոյ երկրպագեսցուք:

Սրկ. Ողջո՛յն փուք միմեանց...

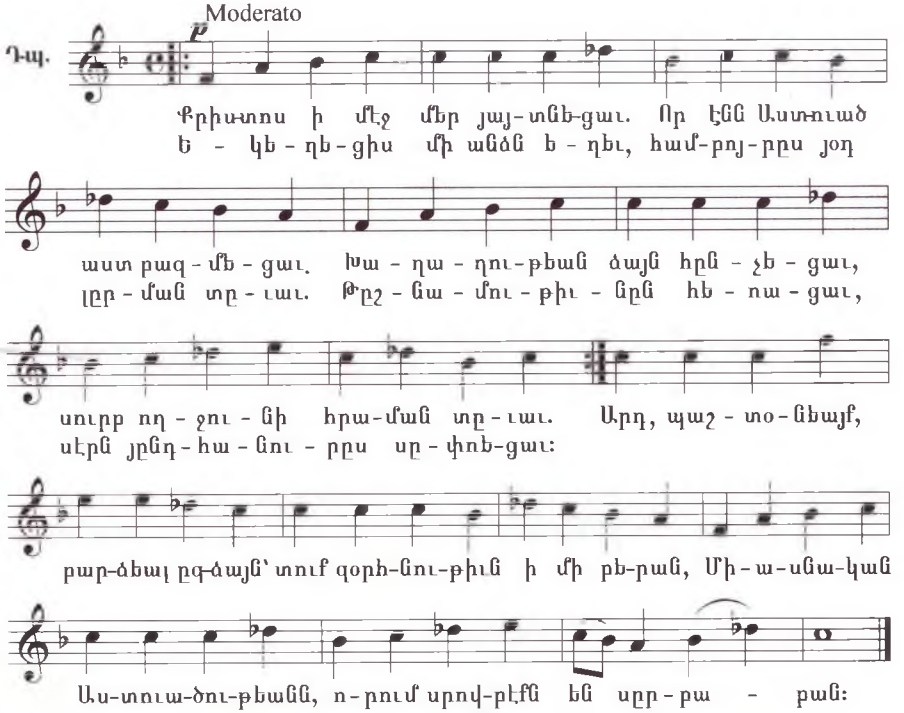

Սրկ. Աիւ կացցուք...

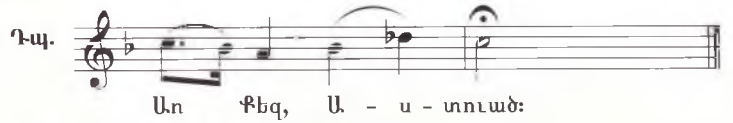

Սրկ. Պատարագ Քրիստոս...

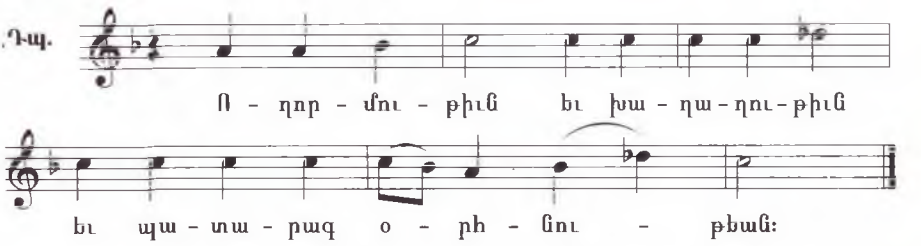

Քահ. Շնորհք, սէր...

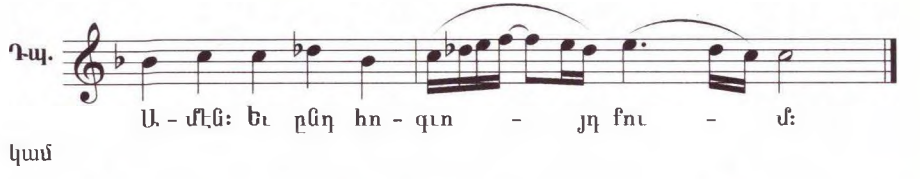

կամ

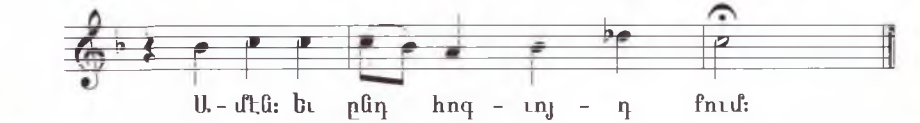

Սրկ. Զդրուսս, զդրուսս...

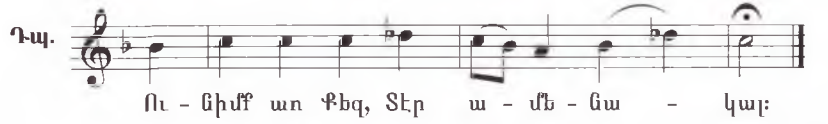

Սրկ. Եւ զոհացարուք զՏեառնէ բոլորով սրտիւ:

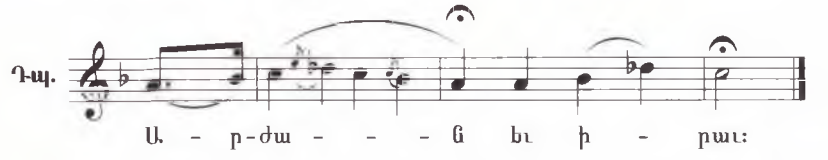

Քհն. Եւ ընդ սերովբէսն...

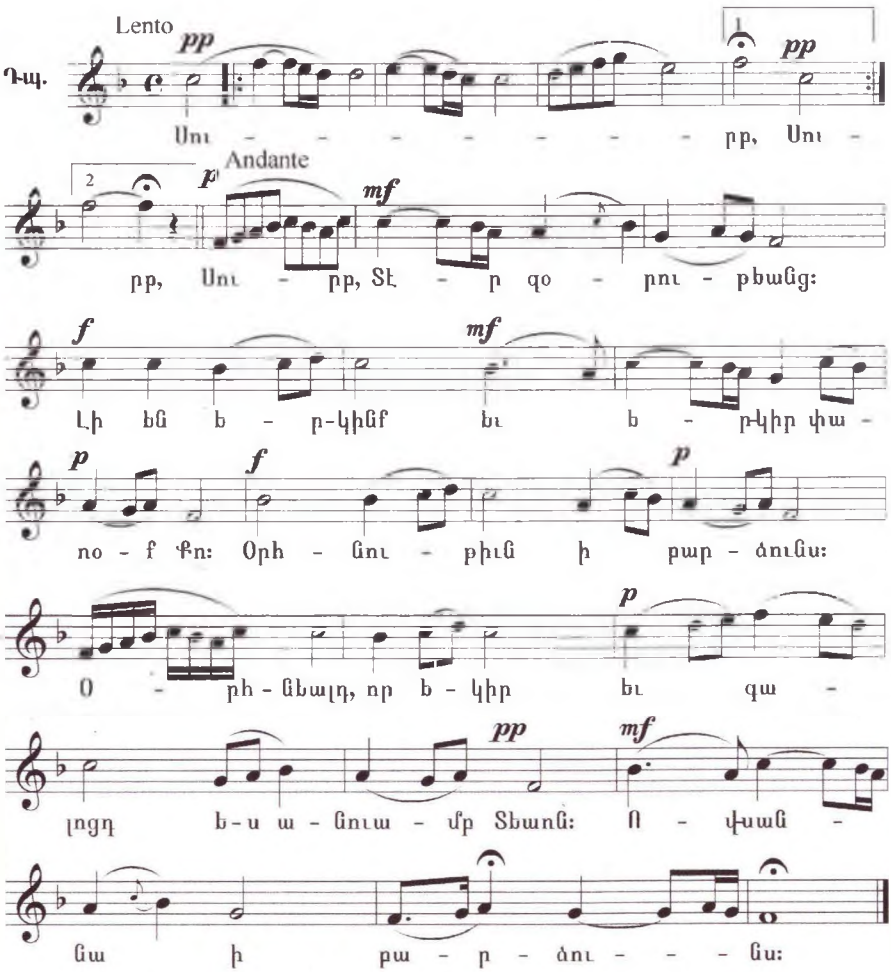

Քահ. Առէ՛ք, կերէ՛ք...

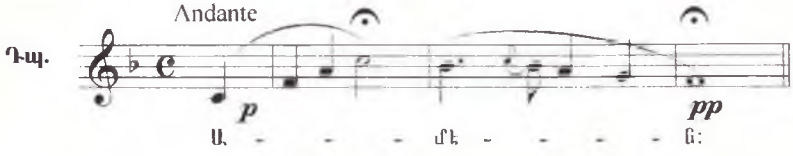

Քահ. Արբէ՛ք ի սմանէ...

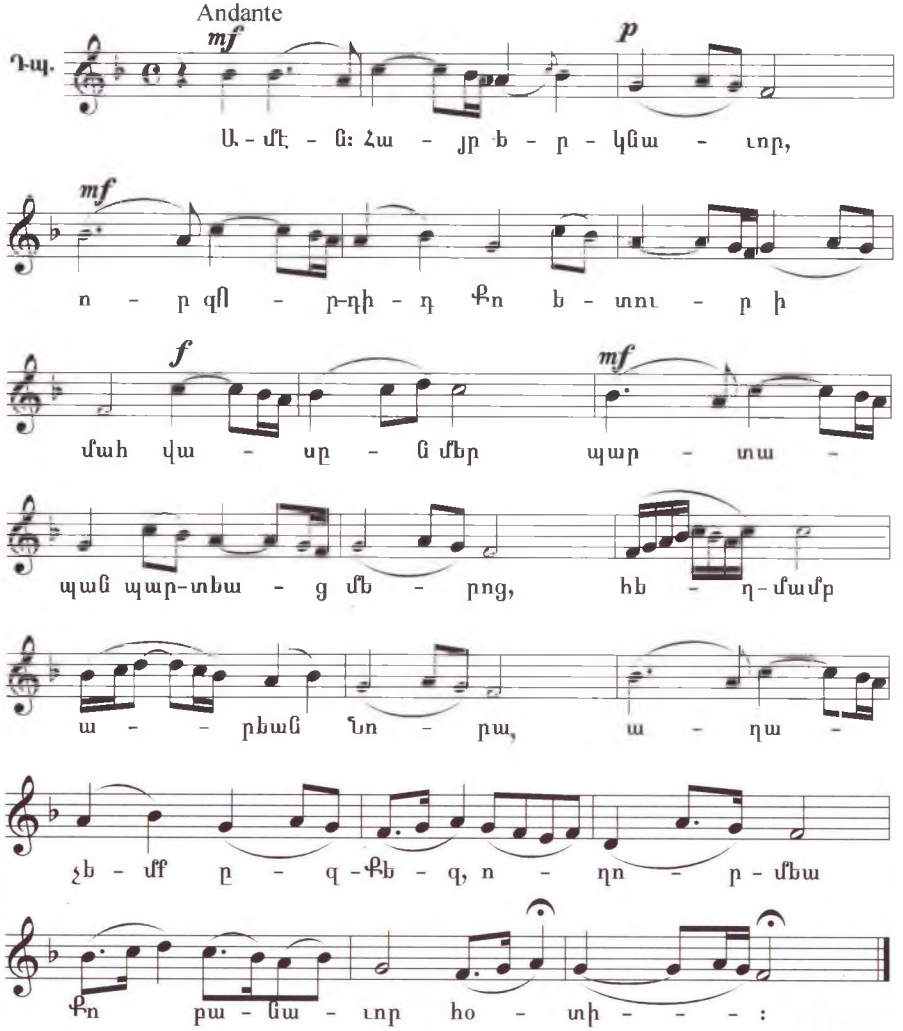

Քահ. Եւ զՔոյս ի Քոյոց...

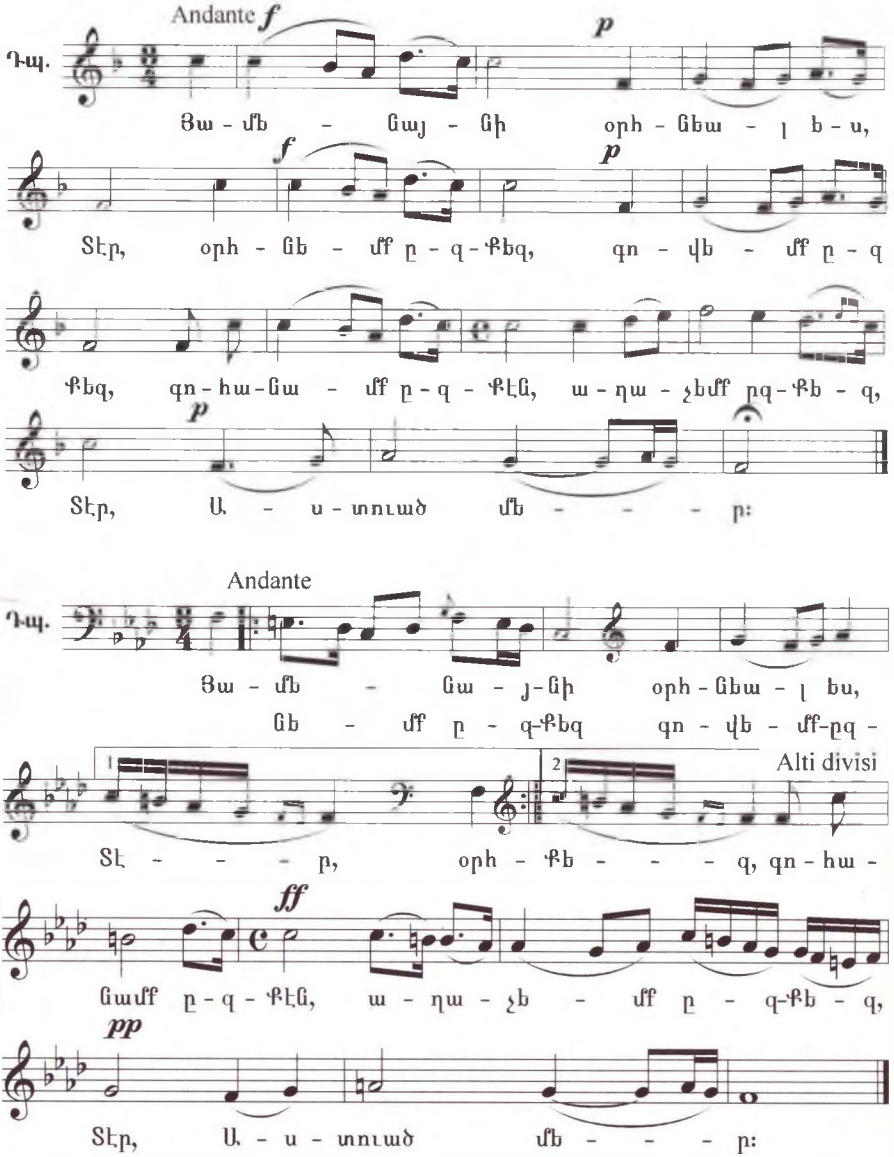

Քահ. Խաղաղութիւն ամենեցուն:

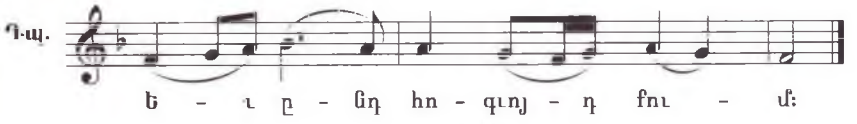

Սրկ. Աստուծոյ երկրպագեսցուք

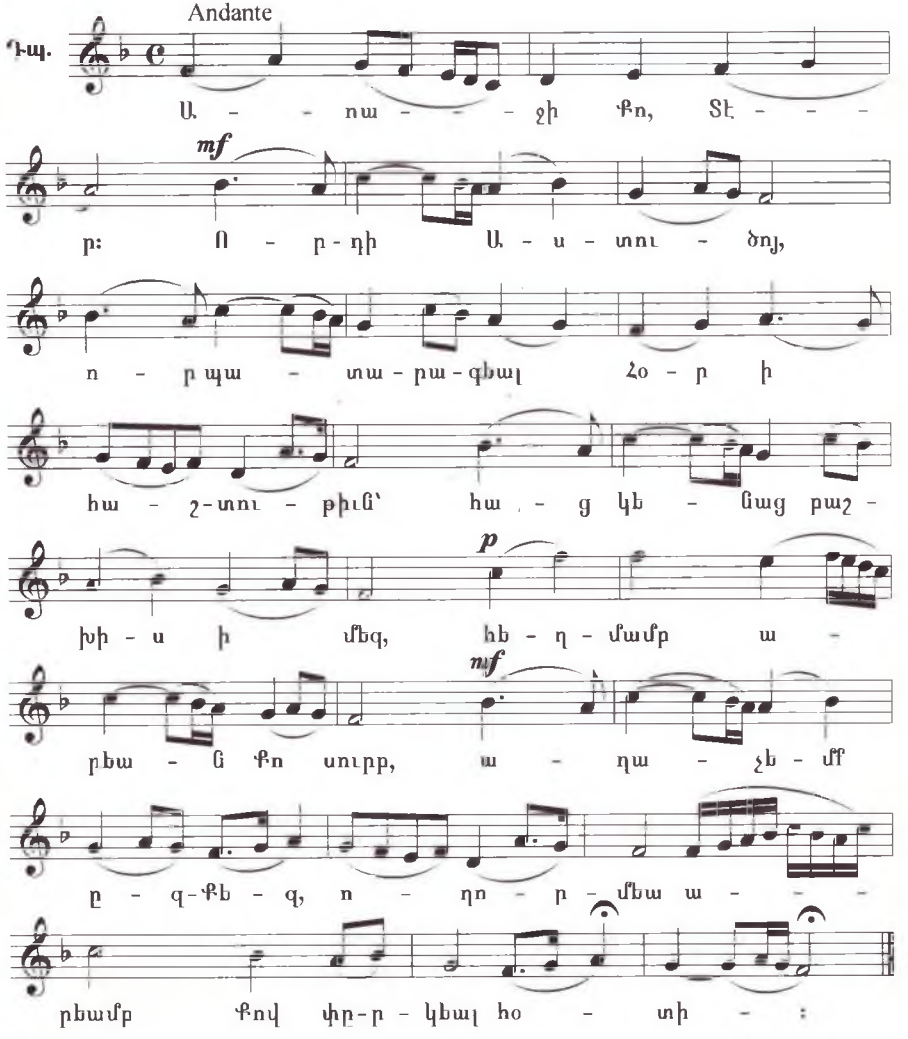

Քահ. Որպէս զի եղիցի...

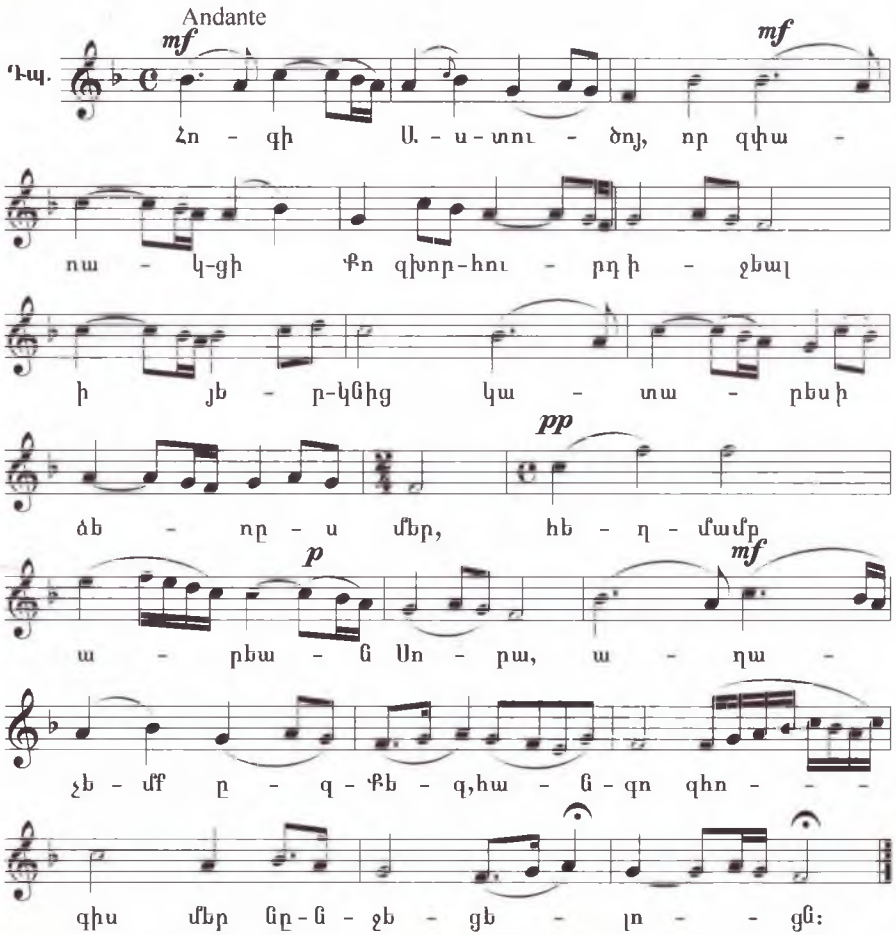

Քահ. Ընդ որս եւ մեզ...

Քահ. Ասպուածածնին սրբոյ...

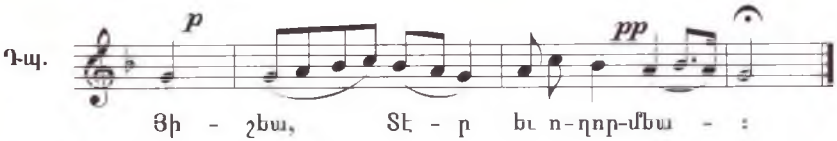

Սրկ. Առաքելոց սրբոց...

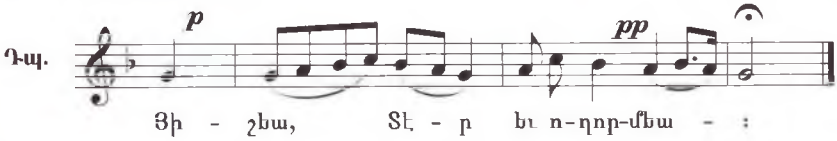

Սրկ. Օրհնեալ, գովեալ...

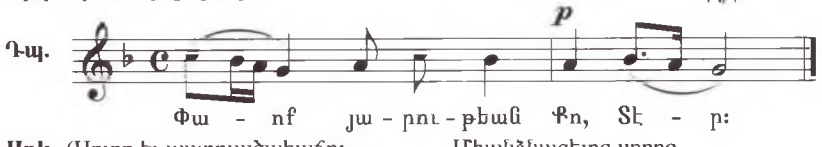

Սրկ. (Սուրբ եւ աստուածահաճոյ... Միանձնացելոց սրբոց..
Առաջնորդացն մերոց... Թագաւորաց հաւատացելոց...)

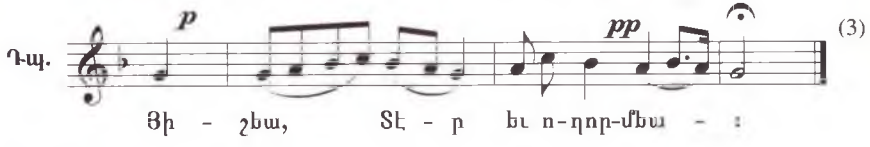

Սրկ. Ընդհանուր ամենայն...

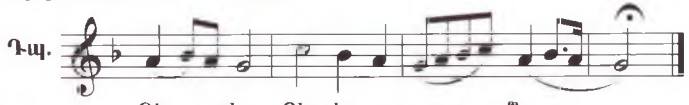

Քահ. Եւս առաւել...

Քահ. Նաեւ զՀանրապետութիւն...

Սրկ. Գոհութիւն եւ փառաբանութիւն...

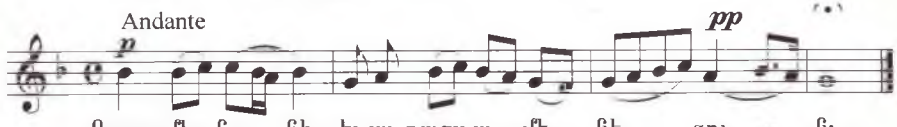

Քահ. Եւ եղիցի ողորմութիւն...

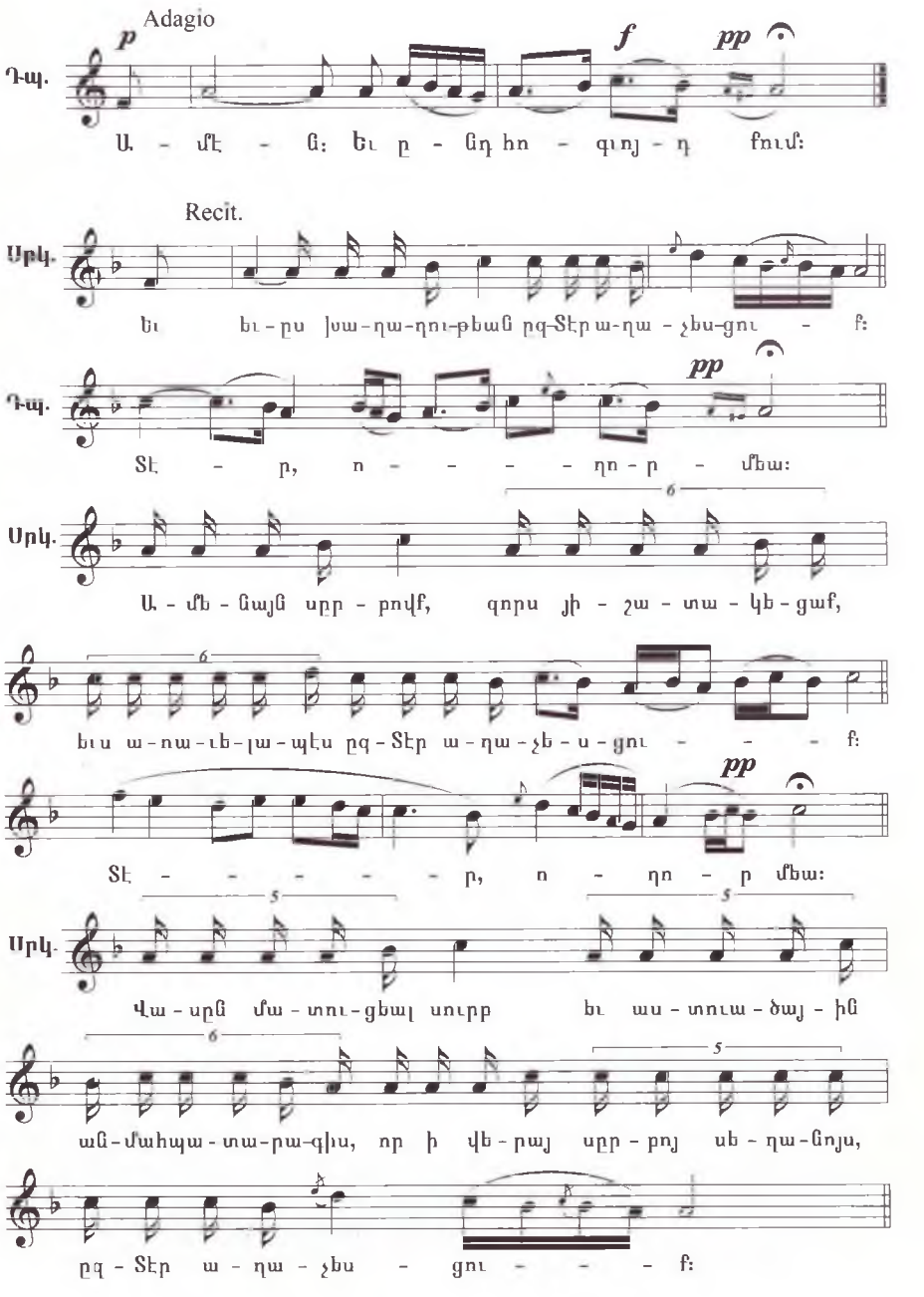
Adagio
Դպ.
Ա - մէ - ն: Եւ ը - նդ հո - գւոյ - դ ֆում:
Recit.
Սրկ.
Եւ եւ - րս Խա - ղա - ղու - թեան ըզ - Տէր ա - ղա - չես - ցու - ֆ:
Դպ.
Տէ - ր, ո - ղո - ր - մեա:
Սրկ.
Ա - մե - նայն սըր - բովք, զորս յի - շա - տա - կե - ցար,
եւս ա - ռա - ւե - լա - պէս ըզ - Տէր ա - ղա - չե - ս - ցու - ֆ:
Տէ - ր, ո - ղո - ր մեա:
Սրկ.
Վա - սրն մա - տու - ցեալ սուրբ եւ աս - տուա - ծայ - ին
ան - մահպա - տա - րա - գիս, որ ի վե - րայ սըր - բոյ սե - ղա - նոյս,
ըզ - Տէր ա - ղա - չես - ցու - ֆ:

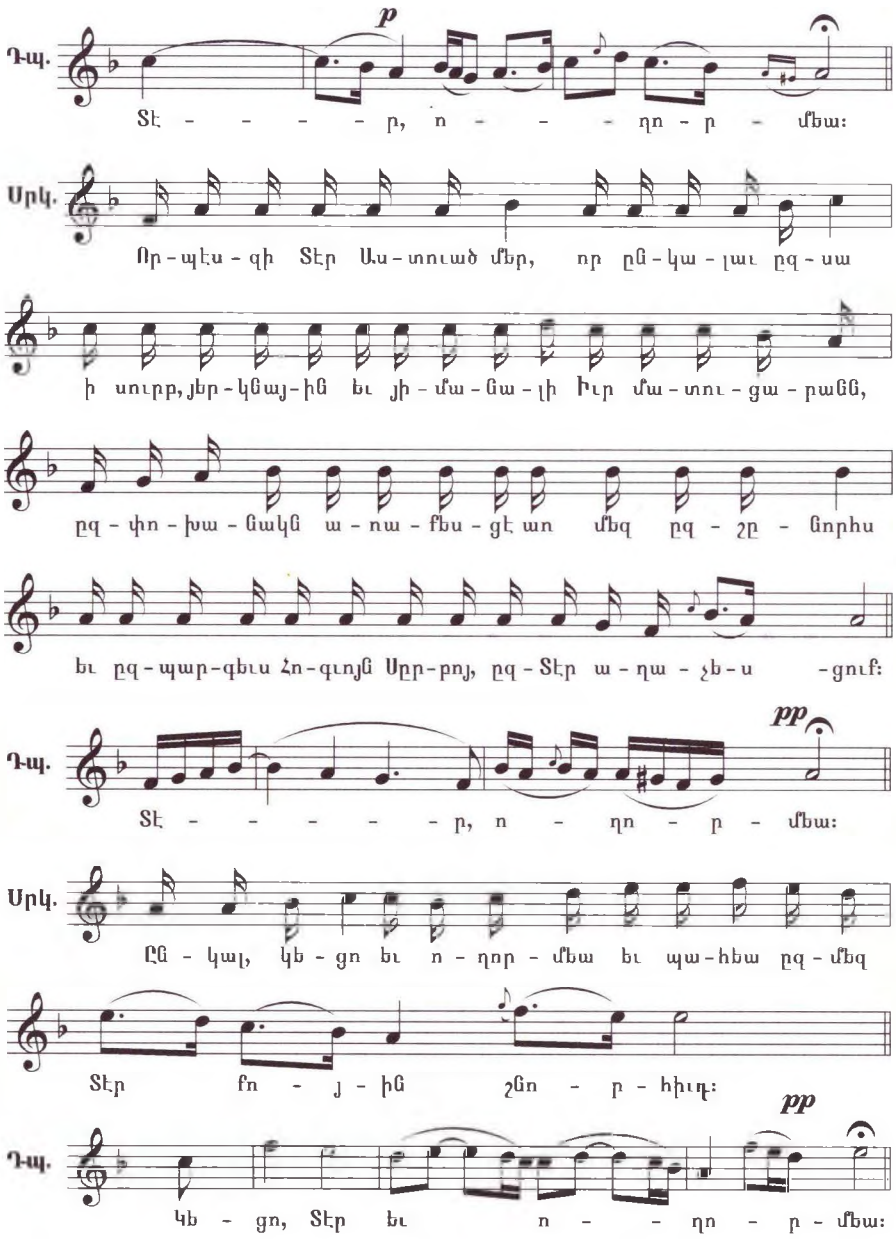
Դպ.
p
Տէ - - - - - ր, ո - - - ղո - ր - մեա:
Սրկ.
Որ - պէս - զի Տէր Աս - տուած մեր, որ ըն - կա - լաւ ըզ - սա
ի սուրբ, յեր - կնայ - ին եւ յի - մա - նա - լի Իւր մա - տու - ցա - բաննն,
ըզ - փո - խա - նակն ա - ռա - ջես - ցէ առ մեզ ըզ - շը - նորհս
եւ ըզ - պար - գեւս Հո - գւոյն Սըր - բոյ, ըզ - Տէր ա - ղա - չե - ս - ցուի:
Դպ.
pp
Տէ - - - - - ր, ո - ղո - ր - մեա:
Սրկ.
Ըն - կալ, կե - ցո եւ ո - ղոր - մեա եւ պա - հեա ըզ - մեզ
Տէր
Դպ.
pp
կե - ցո, Տէր եւ ո - - ղո - ր - մեա:

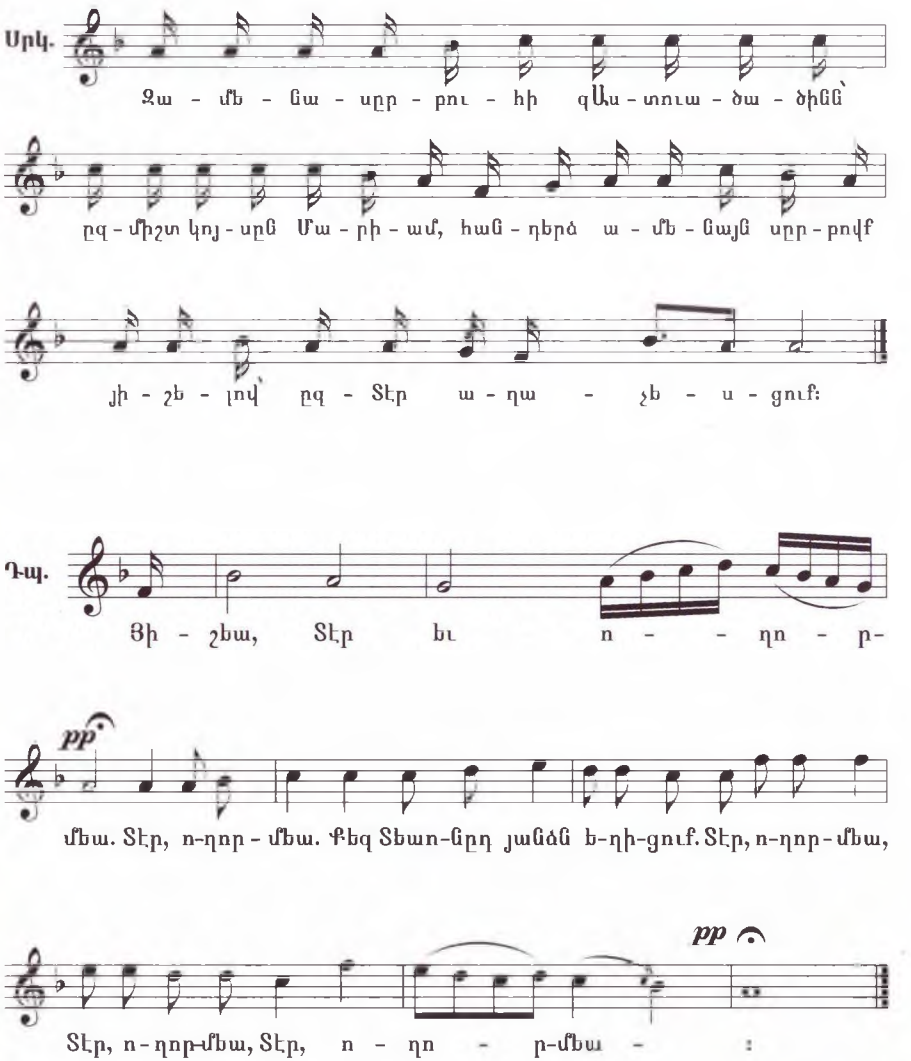

Քահ. Քարոզ։

Քահ. Եւ փո՛ւր մեզ համարձակաձայն...

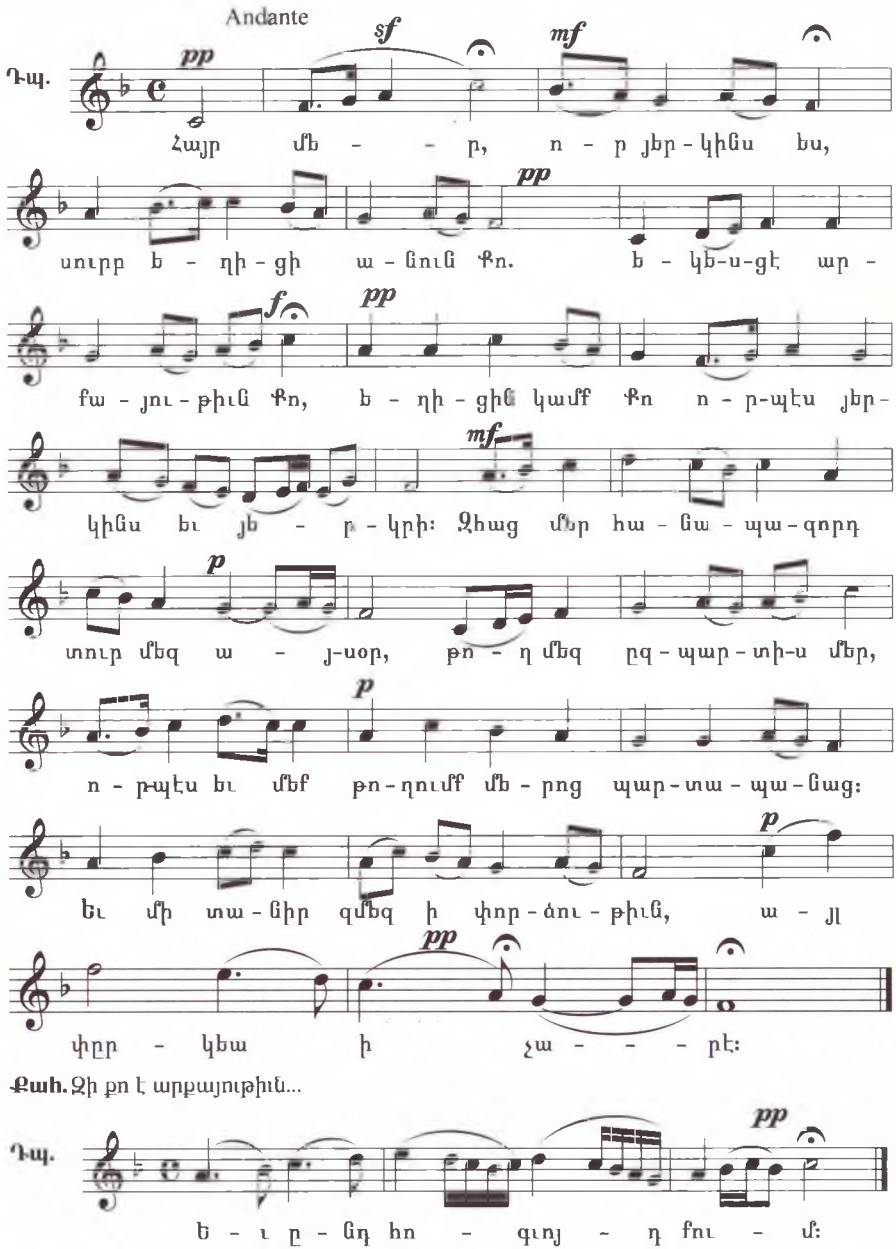
Andante
Դպ.
pp
sf
mf
Հայր մե - - ր, ո - ր յեր - կինս ես,
pp
սուրբ ե - ղի - ցի ա - ռուն Ջո. Ե - կե-ս-ցէ ար -
f
pp
fա - յու - թիւն Ջո, ե - ղի - ցին կամ Ջո ո - ր-պէս յեր -
mf
կինս եւ յե - ր - կրի: Ջհաց մեր հա - ռա - պա - զորդ
p
տուր մեզ ա - յ-սօր, թո - ղ մեզ ըզ - պար - տի-ս մեր,
p
ո - րպէս եւ մեք թո - ղումք մե - րոց պար - տա - պա - ռաց:
p
Եւ մի տա - ռիր զմեզ ի փոր - ձու - թիւն, ա - յլ
pp
փըր - կեա ի չա - - - րէ:
Քահ. Ջի քո է արքայութիւն...
Դպ.
pp
Ե - ւ ը - նդ հո - գւոյ - դ Ջու - մ:

Սրկ. Աստուծոյ երկրպագեսցուք...

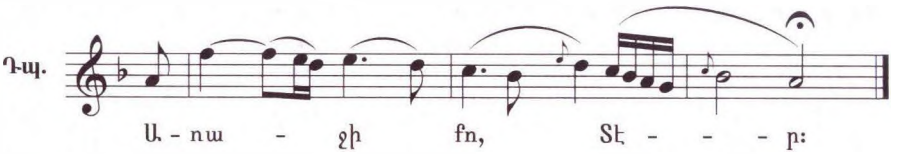

Քահ. Քրիստոսի...

Սրկ. Պռոսխումէ:

Քահ. Ի Սրբութիւն Սրբոց:

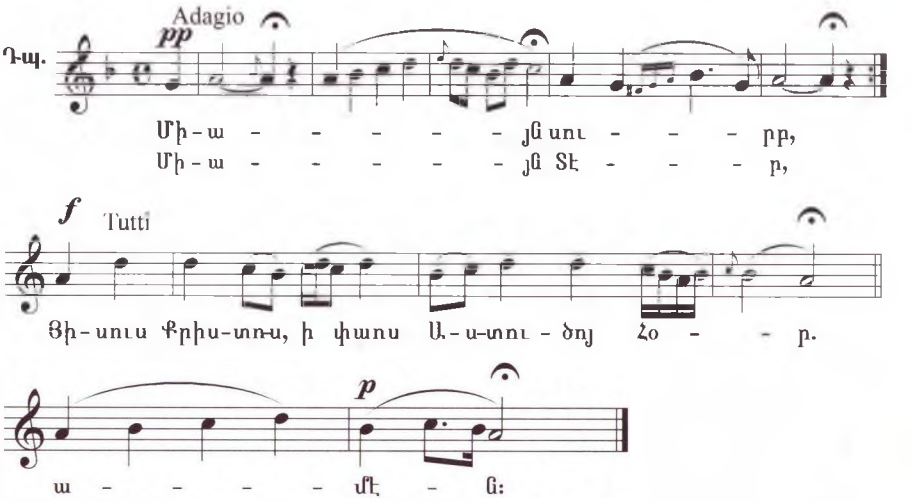

Քահ. Օրհնեալ Հայր Սուրբ...
Օրհնեալ Որդիդ Սուրբ...
Օրհնեալ Հոգիդ Սուրբ...

Դպ. Ամէն (ըսէր առաջնոյն. երիցս):

Քահ. Օրհնութիւն եւ փառք...

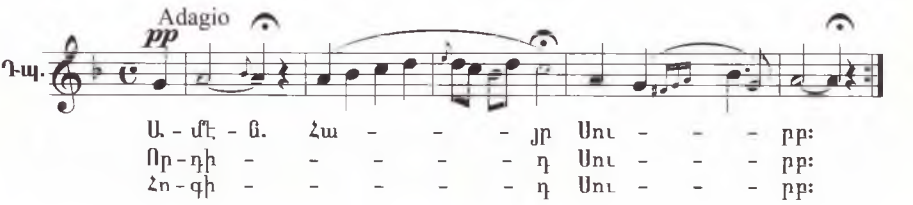

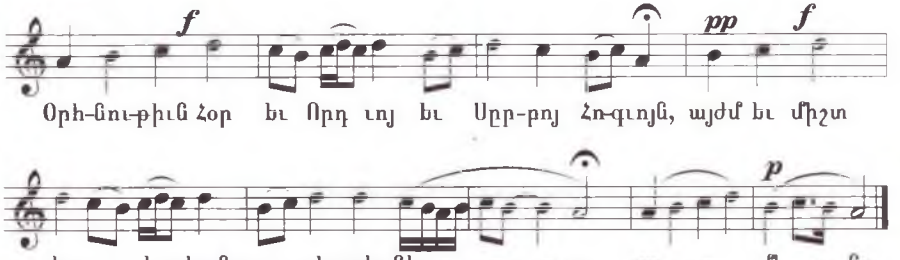

Քահ. Ի սուրբ, ի սուրբ...

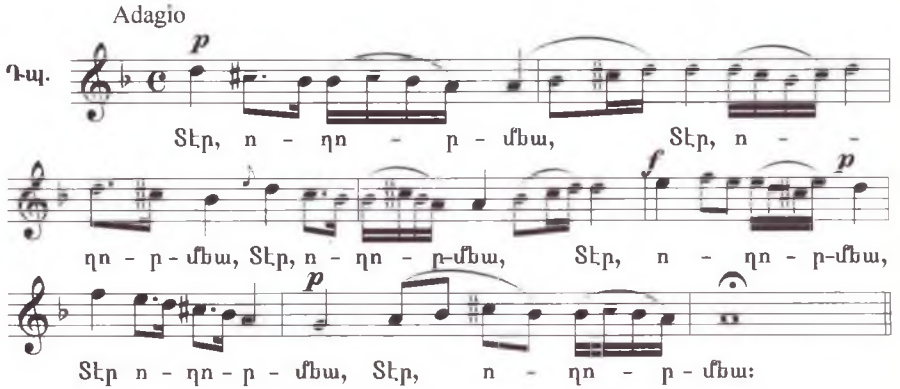

Ամենասուրբ Երրորդութիւն,
Տուր աշխարհիս խաղաղութիւն:

Արի՛, Աստուած հարցն մերոց,
Որ ապաւէնդ ես նեղելոց:

Եւ հիւանդաց բժշկութիւն,
Ննջեցելոց արքայութիւն:

Հաս յօգնութիւն ծառայից քոց,
Լեր օգնական ազգիս հայոց:

Տէր, ողորմեա, Տէր, ողորմեա, Յիսուս փրկիչ, մեզ ողորմեա:
Միջնորդութեամբ սուրբ եւ անմահ եւ կենարար պատարագիս:

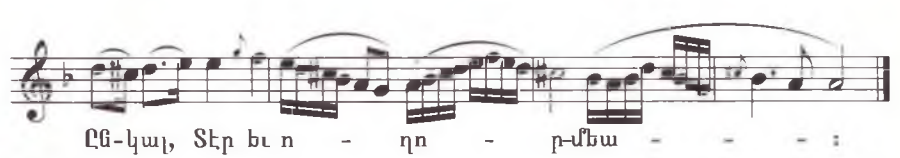

Սրկ. Սաղմո՛ս ասացէք...

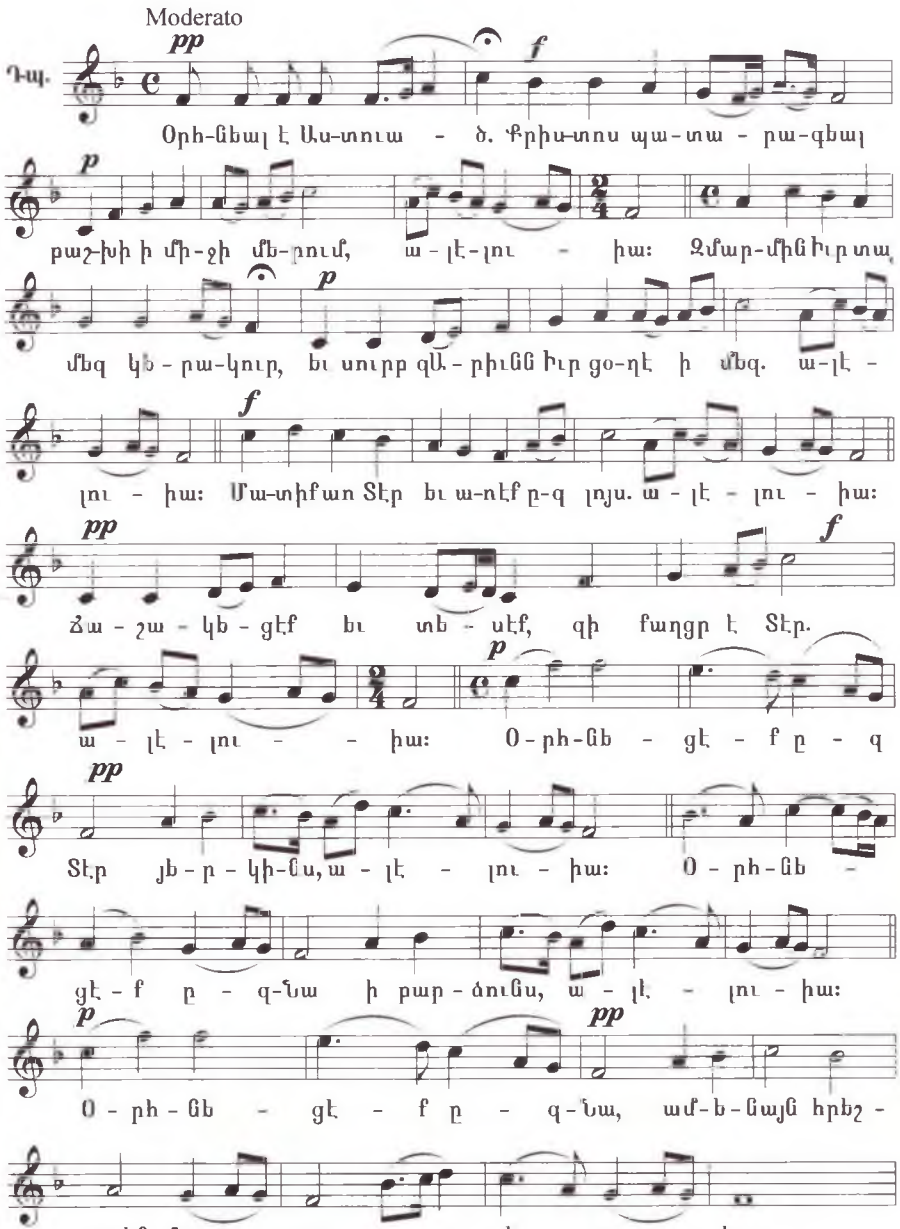
Moderato
Դպ.
Օրհ-նեալ է Աս-տուա - ծ. Ջրիս-տոս պա-տա - րա-գեալ
բաշ-խի ի մի-ջի մե-ռում, ա - լէ-լու - իա: Զմար-մին Իւր տա
մեզ կեն - րա-կուր, եւ սուրբ զՆ - րիւնն Իւր ցո-ղէ ի մեզ. ա-լէ -
լու - իա: Մա-տիճառ Տէր եւ ա-ռէք ը-զ լոյս. ա - լէ - լու - իա:
Ճա - շա - կե - ցէք եւ տե - սէք, զի քաղցր է Տէր.
ա - լէ - լու - - իա: Օ - րհ-նե - ցէ - ք ը - զ
Տէր յե - ր - կի-նս, ա - լէ - լու - իա: Օ - րհ-նե -
ցէ - ք ը - զ-Նա ի բար - ձունս, ա - լէ - լու - իա:
Օ - րհ - նե - ցէ - ք ը - զ-Նա, ամ-ե-նայն հրեշ -
տակք Նո - րա. ա - լէ - լու - իա:

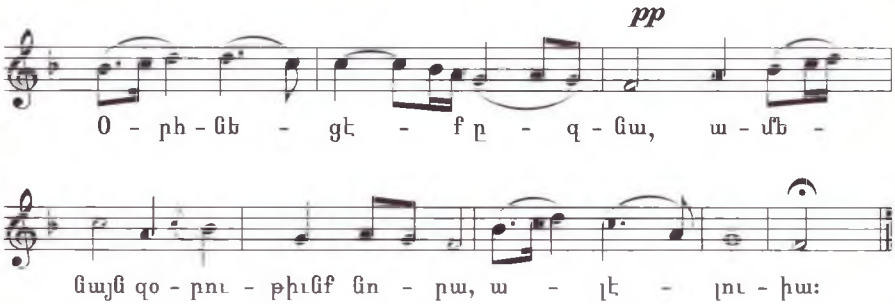

Սրկ. Երկիւղիւ եւ հաւատով...

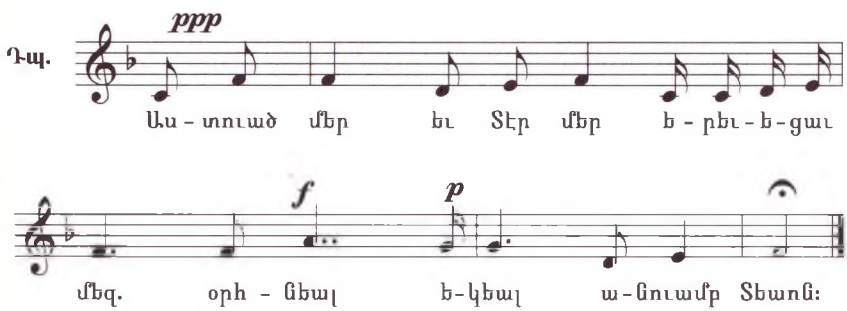

Քահ. Կեցո՛ Տէր, զժողովուրդս քո...

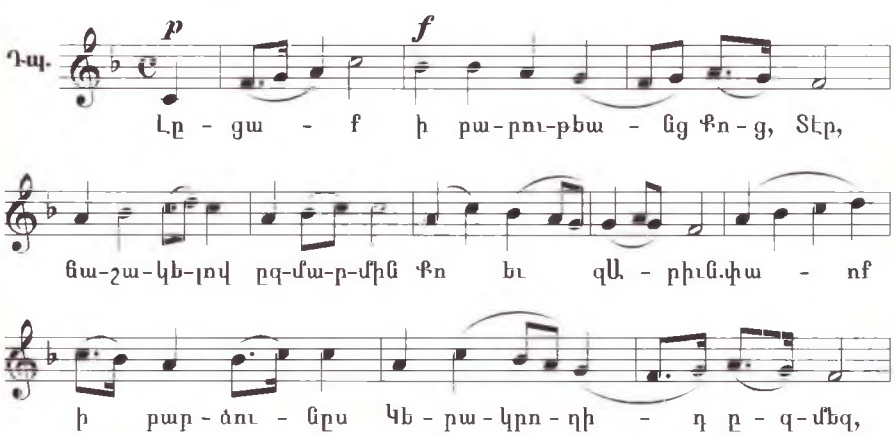

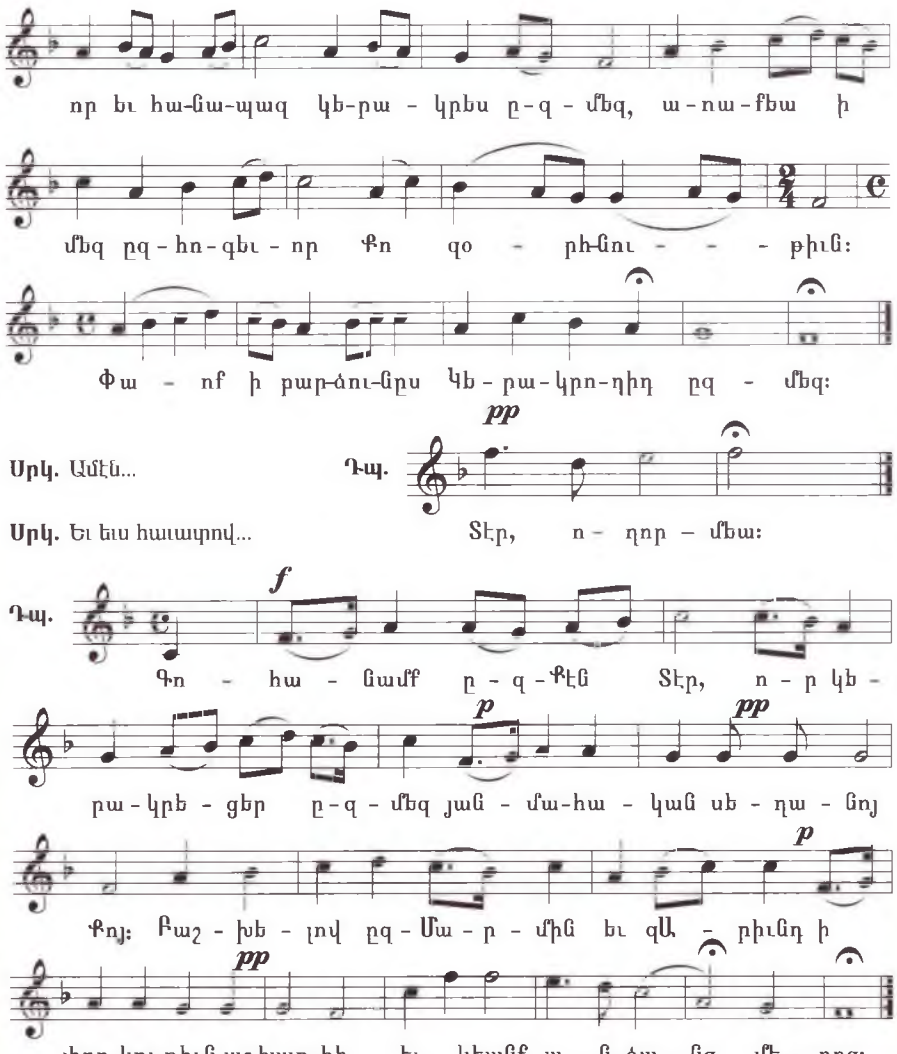
որ եւ հա-ճա-պազ կե-րա - կրես ը-զ - մեզ, ա-ոա-բեա ի
մեզ ըզ - հո - գեւ - որ Քո զօ - րի-ւու - - - թիւն:
Փա - ոք ի բար-ձու-նըս կե-րա-կրո-դիդ ըզ - մեզ:
Սրկ. Ամէն...
Դպ.
Տէր, ո - դոր - մեա:
Սրկ. Եւ եւս հաւատով...
Դպ.
Գո - հա - նամք ը - զ - Քէն Տէր, ո - ր կե -
րա - կրե - ցեր ը-զ - մեզ յան - մա-հա - կան սե - ղա - նոյ
Քոյ: Բաշ - խե - լով ըզ - Մա - ր - մին եւ զԱ - րիւնդ ի
փըր-կու-թիւն աշխար-հի եւ կեանք ա - ն-ձա - նց մե - րոց:
Սրկ. Օրհնե՛ա, Տէր:
Քահ. Որ օրհնես...
(3)
Օրհ-նեալ է Աս - տուած: Ա - մէն
Քահ. Կեցո՛, զժողովուրդս...
Սրբե՛ա զոսա...
Ջխաղաղութիւն...

Քահ. Ջի ամենայն...

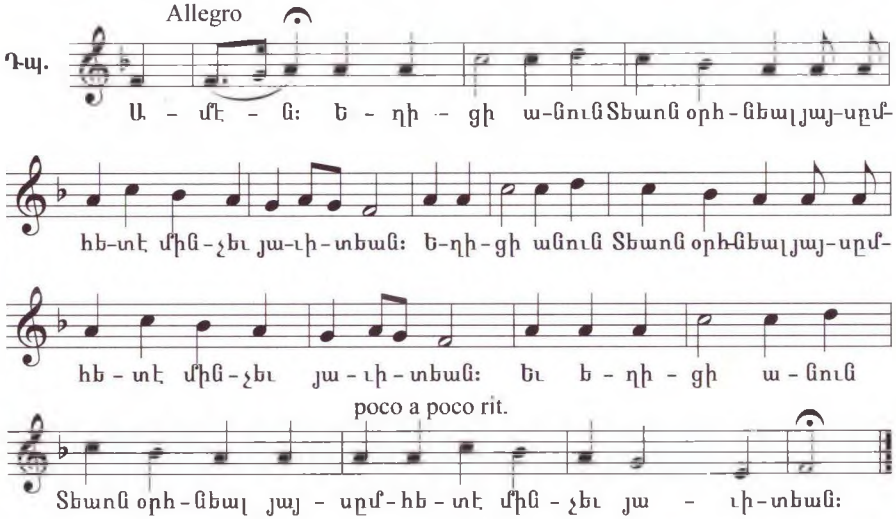

Քահ. Կատարումն Օր... **Սրկ.** Օրթի: **Քահ.** Խաղաղութիւն...

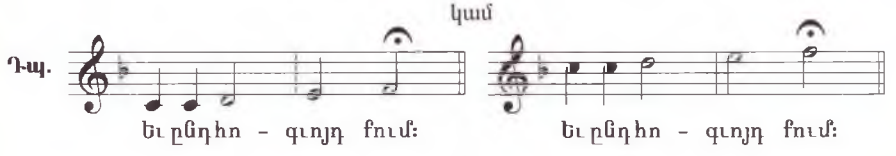

Սրկ. Երկիւղածութեամբ լուարուք

Քահ. Սրբոյ Աւետարանիս...

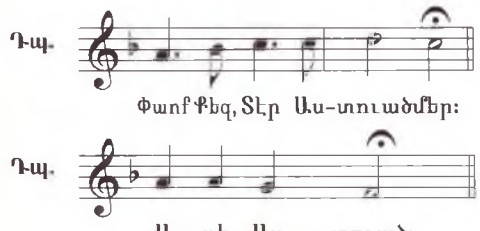

Սրկ. Պռօսխոմէ:

Քահ. Աւետարանի ընթերցում:

Սրկ. Սուրբ խաչիս...

Քահ. Տէր ողորմեա... , Պահպանեա՛ զմեզ...

Սրկ. Օրհնեցից...

Քահ. Օրհնեալք եղերո՛ւք...

ՊԱՇՏՕՆ ՀՈԳԵՀԱՆԳՍՏԵԱՆ

Քահ. Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս
Քրիստոս. ամեն:
Հայր մեր...

Սրկ. Եւ ելս խաղ...
Քահ. Օրհնութիւն եւ...

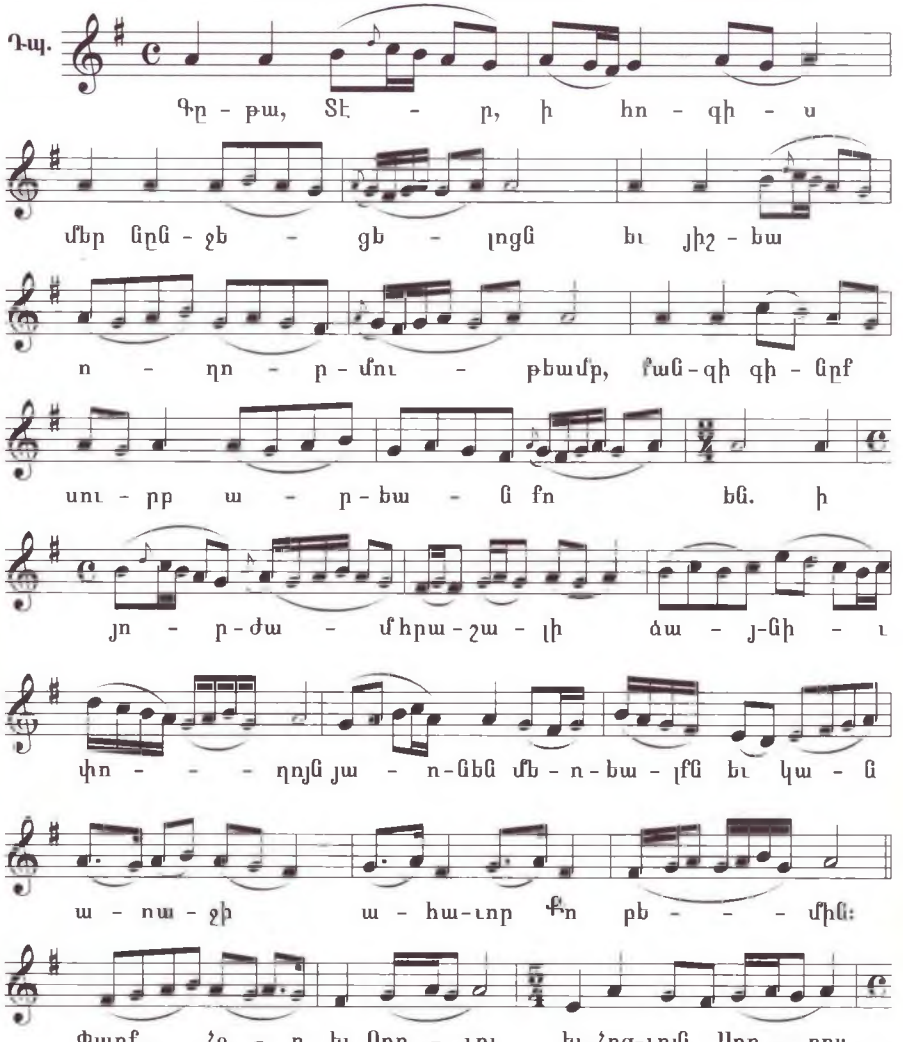

Սրկ. Ալէլուիա..., Ի խորոց...
Ալէլուիա, օրթի...

Քահ. Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Դպ. Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սրկ. Երկիւղածութեամբ լուարուք:

Սրկ. Պռօսխումէ:

Քահ. Աւետարանի ընթերցում:

(1) Moderato

Դպ. Եւ ընդ հո - գւո - յդ քում:

Քահ. Սրբոյ Աւետարանիս...

Դպ. *p* Փառք քեզ, Տէ - ր Աս - տուա - ծ մեր:

(2)

Դպ. *pp* Ա - սէ Աս - տուա - ծ:

ՔԱՀԱՆԱՅՔ

Քա - հա - նայք եւ ժո - ղո - վուրդ՛
հայ - ցեմք ի բէն Տէր բա - րե - գութ. ընդ ընծ - ջեց - եալ -
սըն հա - ւա - տով՝ ըն - կալ ըզ - սա ևո - վին յու - սով.
յե - րու - սա - ղէմ քա - ղաք վե - րին, յո - րում ար - դար -
բըն ժո - ղո - վին, փառս վեր - եր - գել միշտ ընդ ևո - սին՝
եր - րոր - - դու - թեանդ եր - րեակ
Ան - ձի - - - ն:

ԲԿ. ՈՐ ՅԱՆԷԻՑ

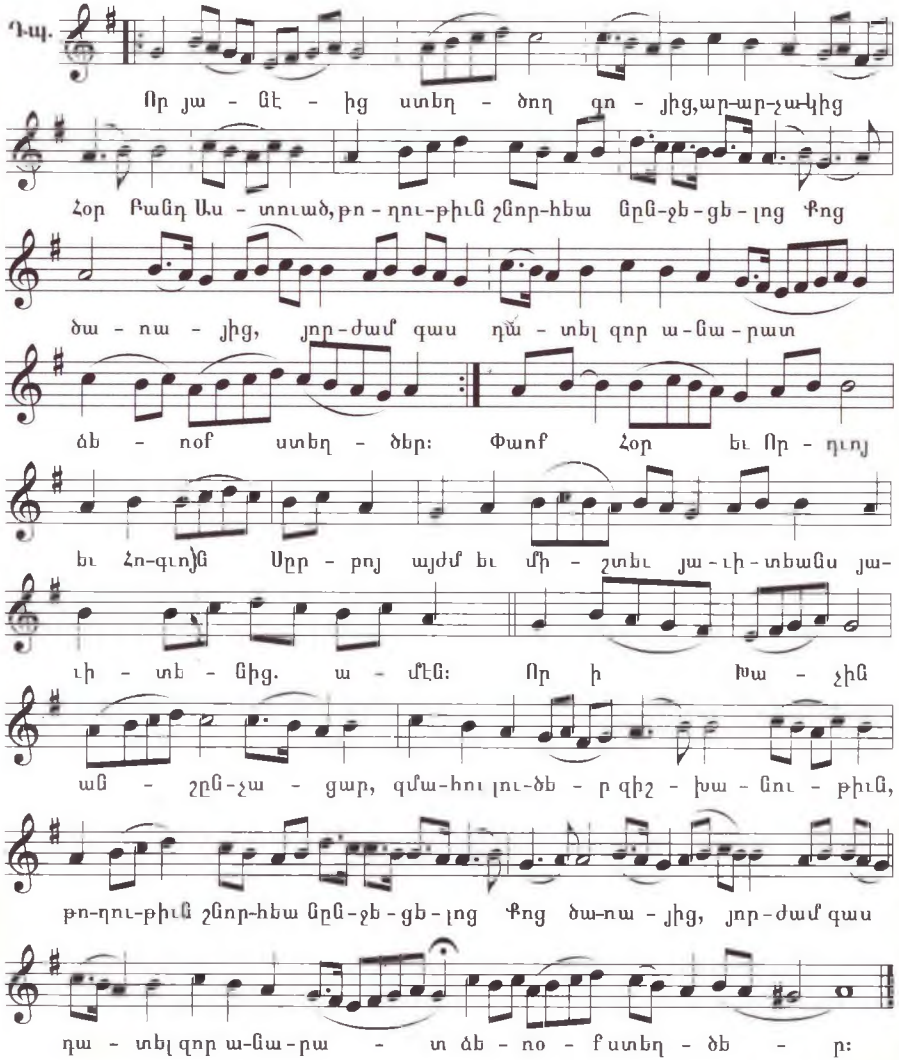
Դպ.
Որ յա - ՚Ն է - ից ստեղ - ծող զո - յից,ար-ար-չա-կից
Հօր Բանդ Աս - տուած,բո - ղու-թիւն շնոր-հեա ընդ-ջե - ցե - լոց Քոց
ծա - ռա - յից, յոր-ժամ գաս դա՛ - տել զոր ա-նա - րատ
ձե - ռօք ստեղ - ծեր: Փառք Հօր եւ Որ - դւոյ
եւ Հո-գւոյն Սրր - բոյ այժմ եւ մի - շտեւ յա-ւի-տեանս յա-
ւի - տե - նից. ա - մէն: Որ ի Խա - չին
ան - շընդ-չա - ցար, զմա-հու լու-ծե - ր զիշ - խա - նու - թիւն,
բո-ղու-թիւն շնոր-հեա ընդ-ջե - ցե - լոց Քոց ծա-ռա - յից, յոր-ժամ գաս
դա - տել զոր ա-նա-րա - տ ձե - ռո - ք ստեղ - ծե - ր:

Սրկ. Ալէլուիա..., Ի խորոց...
Ալէլուիա, օրթի...

Քահ. Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Դպ. Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սրկ. Երկիւղածութեամբ լուարուք:

Սրկ. Պռօսխումէ:

Քահ. Աւետարանի ընթերցում:

(1) Moderato

Դպ. Եւ ընդ հո - գւո - յդ քում:

Քահ. Սրբոյ Աւետարանիս...

Դպ. *p* Փառք քեզ, Տէ - ր Աս - տուա - ծ մեր:

(2)

Դպ. *pp* Ա - սէ Աս - տուա - ծ:

ՔԱՀԱՆԱՅՔ

Փա - հա - նայք եւ ժո - ղո - վուրդ՛

հայ - ցեմք ի էն Տէր բա - րե - գութ. ընդ ըն - ջեց - եալ -

սըն հա - ւա - տով՝ ըն - կալ ըզ - սա ն՛ո - վին յու - սով.

յե - րու - սա - ղէմ ի - դաք վե - րին, յո - րում ար - դար -

ըն ժո - ղո - վին, փառս վեր - եր - գել միշտ ընդ ն՛ո - սին՝

եր - րոր - - դու - թեանդ եր - րեակ

Ան - ձի - - - ն:

Ի ՎԵՐԻՆՆ ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ

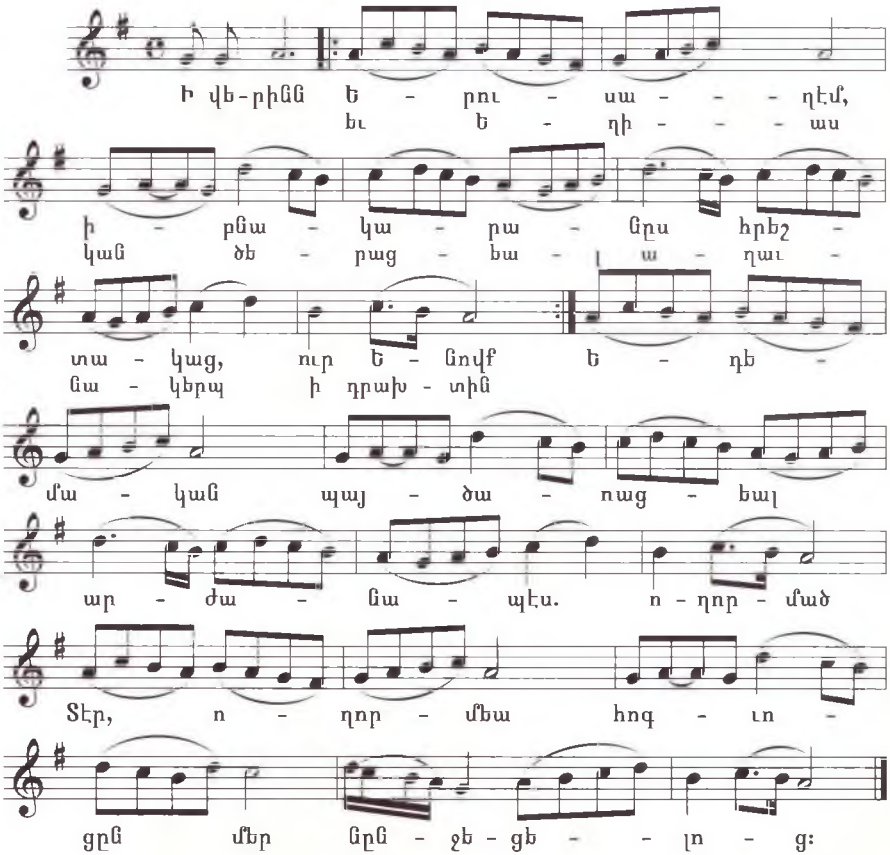

Քահ. Հոգւոցն հանգուցելոց...
Սրկ. Եւ ևս խաղ. ...: Վասն հանգուցեալ...
Քահ. Տէր, ողորմե՛ա..., Քրիստո՛ս,
Որդի՛ Աստուծոյ ...

Սրկ. Սուրբ խաչիս ...
Քահ. Տէ՛ր, ողորմեա,Պահպանե՛ա զմեզ
Օրհնեալ Տէր մեր
Յիսուս Քրիստոս. ամեն. Հայր մեր ...

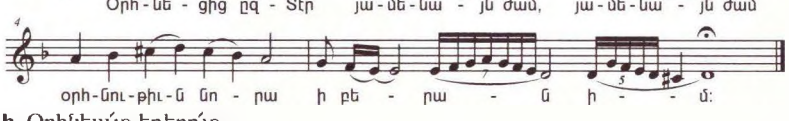

Քահ. Օրհնեա՛ք եղերո՛ւք...

Մ Ա Կ Ա Բ Ը Ե Կ Մ Ա Լ Է Ա Ն

ԵՐԳԵՑՈՂՈՒԹԻՒՆՔ ՍՐԲՈՑ ՊԱՏԱՐԱԳԻ

(վասն առաջին ծայնի)

Կազմեցին՝
Տ. Կորիւն քահանայ Մարտիրոսեանը և
Տ. Ղևոնդ քահանայ Մայիլեանը

Համակարգչային շարուածքը և ձևաւորումը՝
Գարեգին Սարգսեանի

Չափը՝ 60x84 1/16
Ծավալը՝ 2,5 տպ. մամուլ

Տպագրվել է Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի տպագրատանը